БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Советэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

№ 16 (7046)
ЯНВАРИИН 20
ЧЕТВЕРГ
1955 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

ҺУНГАГШАДАЙ АЖАҺУУДАГ ГАЗАРТАНЬ АГИТАЦИОННО ХҮДЭЛМЭРИИЕ ЯБУУЛХА

РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Советүүдтэ болон ажалшадай депутадуудай нютагай Советүүдтэ һунгаха һунгалтада манай республикын ажалшад эршэмтэйгээр бэлэдхэжэ байна.

Һунгуулиин кампаниин амжалта болбол ехэнхидээ агитационно болон пропагандистска хүдэлмэриин хэр зэргээр эмхидхэгдэһэнһээ дулдыдаха юм. Республикын ажалшадай дунда хэдэн мянгаад агитаторнууд мүнөө ойлгууламжын хүдэлмэри ябуулжа байна. Үдэр ерэхэ бүри тэдэнэр дүй дүршэлтэй боложо, өөһэдынгөө мэргэжэл шадабариие улам саашадань дээшэлүүлнэ.

Улан-Удэ городой олохон партийна организацинуудай агитаторнууд энээндэ жэшээ боложо үгэхэ байна. Городой электростанциин агитколлективые абаад үзэе. Эндэхи агитаторнууд ажалшадай гэр байрануудта ошожо, һунгагшадтай хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэдэг, шэнэ шэнэ һониннуудые дуулгадаг, ойлгогдоогүй асуудалнуудыень тайлбарилан харюу үгэдэг байна. Зарим агитаторнуудынь һунгагшадтаа уранһайханай номуудые, урьһаламжын шүүбэритэй таблица оложо үгэдэг, һонин шэнэ кинокартина гү, али концерт харахыень уридаг байха юм. Иигэжэ хэдэн олон агитаторнууд ажалшадай эгээн хүндэтэй хани нүхэдынь болонхой.

Һунгагшадай гэр байрануудта ошожо, тэндэ агитационно хүдэлмэри ябуулха гээшэ ехэ удхашанартай юм. Юуб гэхэдэ, нэгэдэхеэр, агитационно хүдэлмэри ябуулхада бүхы хүнүүд: үбгэд, хүгшэд, олон хүүгэдтэй гэрэй эзэн эхэнэрнүүдшье тэндэ бултадаа байлсаха аргатай болоно. Хоёрдохёор, агитаторнууд өөһэдынгөө даалгабарита участогай хүнүүдэй байра байдалтай, ажаһуудалтайнь һайнаар танилсаха байна. Тиигэжэ агитаторнууд һунгагшадай эрилтэнүүдые дүүрэнээр харюулжа шадаха, хэрэгтэй болоо һаань тэдэнэртэ туһаламжа үзүүлхэ аргатай болоно.

Гэбэшье, ажалшадай гэр байрануудта ошожо, агитационно хүдэлмэри ябуулха гэжэ оролдодоггүй партийна эхин организацинууд олон бии. Жэшээлхэдэ, Иволгын аймагта олон агитаторнууд колхозуудай фермэ, бригада дээрэ ошоод лэ, колхознигуудай гэр бүлэдэнь ябадаггүй шахуу. Тиихэдэнь зарим хүнүүд ажал хэнгүй колхозуудай центртэ миил һуудаг, журам эбдэдэг байна. Иимэ хүнүүдэй олонхидынь хамтын суглаануудташье ябадаггүй, кинодошье ошодоггүй шахуу. Тиимэһээ тэдэнэр ажабайдалһаа гээгдэнги байдаг, манай орон дотор боложо байһан али бүхы һониннуудыешье хүсэд дуулангүй үлэшэдэг бшуу. Иимэ баримтанууд бэшэшье аймагуудаар бии.

Һунгагшадай гэртэнь ошожо, хамтын байрануудаар ябажа, политическэ хүдэлмэри ябуулха талаар агитаторнууд ехэ шадабаритай, дүй дүршэлтэй байха зэргэтэй. Юуб гэхэдэ, айлнуудта ороходоо агитатор болбол элдэб хүнүүдээр, тэрэ тоодо гээгдэнги һанал бодолнуудһаа үшөө хахасаагүй хүнүүдээршье ушарха баатай болоно. Тиимэһээ агитатор нэн түрүүн өөрынгөө участогай зониие һайнаар мэдэжэ абаад, ямар асуудалнуудаар хөөрэлдөөнүүдые хэхэдэ дээрэб гэжэ бодожо үзэхэ ёһотой. Тэндэ хүн зониие заатагүй олоор суглуулаад хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэ гэһэн эрилтэ агитаторта хэгдэнэ бэшэ, харин агитатор 3—4 хүнүүдээр гү, али нэгэшье хүнтэй хөөрэлдэжэ болохо байна бшуу. Үсөөхэн хүнтэй хөөрэлдэхэдэ бүришье таатай, аша үрэтэй байдаг.

КПСС-эй ЦК-гэй февральско-мартовска Пленум болбол хүдөөгэй ажалшадай, илангаяа гээгдэнги һанал бодолтой хүнүүдэй дунда политическэ хүдэлмэриие шадабаритайгаар ябуулхыень хүдөөгэй бүхы партийна эхин организацинуудые, партиин райкомуудые уялгалһан байна.

Хүдэлмэришэдэй, албахаагшадай, колхознигуудай гэртэ, хамтын байрануудта политическэ хүдэлмэри ябуулхаар эрхим һайн агитаторнууд тэндэ табигдаха зэргэтэй. Зүгөөр партийна организацинууд агитаторнуудые табиһаараа хизаарлаха бэшэ, харин саг үргэлжэ тэдэнэрые суглуулжа, семинар гү, али дүй дүршэлөө халан абалсаха зүблөөнүүдые үнгэргэжэ байха уялгатай.

Агитаторнууд һунгагша бүхэндэ РСФСР-эй болон БМАССР-эй Конституциие, советскэ гражданинуудай эрхэ ба уялгануудые, советскэ һунгуулиин хуули ёһые һайнаар ойлгуулха ёһотой. Мүн СССР дотор туйлагдаһан социализмын илалтын дэлхэйн арадай түүхэдэ ямар ехэ удхашанартай байһыень тодорхойгоор хэлэжэ үгэхэ шухала.

Ажалшадай дунда агитационно хүдэлмэри ябуулхадаа уласхоорондын байдал, советскэ правительствын гадаадын политика, дэлхэй дээрэ хүсэтэйгөөр дэлгэржэ байгаа эб найрамдалай түлөө тэмсэл тухай, социализмын ба демократиин хүсэтэ лагериин ургажа, бэхижэжэ байхада, харин капитализмын үмхиржэ, доройтожо байһан тухай эли тодо баримтануудые хэрэглэхэ ёһотой. Хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэхэдөө ажалшадай урда мүнөө үедэ табигдаад байһан гол зорилгонуудтай заатагүй холбохо шухала. Агитаторнуудай хөөрэлдөө хэжэ байхадань советскэ органуудай хүдэлмэриин дутагдалнууд тухай шүүмжэлэлнүүд ажалшадай зүгһөө мүн лэ хэгдэхэ гээшэ. Тиимэһээ агитатор болбол юрэнхы үгэ хэлээд миил үнгэрхэ бэшэ, харин ушарһан дутагдалнуудые усадхахын түлөө, ажалшадай эрилтые хангахын түлөө оролдохо ёһотой.

Партиин райкомуудай, айкомуудай зүгһөө агитаторнуудай хүдэлмэри саг үргэлжэ шалгагдаха, тэдэнэртэ бодото туһаламжа үзүүлэгдэхэ зэргэтэй.

Бурят-Монголой ажалшад РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Советүүдэй депутадуудта кандидадуудаар Эхэ оронойнгоо эрхим хүбүүд басагадые, дүлэтэ патриодуудые дэбжүүлнэ

Республика соо боложо байгаа һунгалтын урда тээхи суглаанууд дээрэ РСФСР-эй, БМАССР-эй Верховно Советүүдэй депутадуудта кандидадуудаар Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын хүтэлбэрилэгшэд нүхэд Н. А. БУЛГАНИН, К. Е. ВОРОШИЛОВ, Л. М. КАГАНОВИЧ, Г. М. МАЛЕНКОВ, А. И. МИКОЯН, В. М. МОЛОТОВ, М. Г. ПЕРВУХИН, М. З. САБУРОВ, Н. С. ХРУЩЕВ гэгшэд, мүн республикымнай партийна ба советскэ организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд, ажахын ба культурна байгуулалтын түрүүшүүл дэбжүүлэгдэжэ байна

* *

Нэгэн һаналаар дэбжүүлбэ

Үдэшын 8 час. Механизированнэ шэлэй заводой клуб уран гоёор, һайндэрэйхэер шэмэглэгдэнхэй, электрын гэрэлээр яларна... Заводой 300 гаран түрүүшүүл, новаторнууд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд суглаанда ерэбэ.

Уданшьгүй, заводской комитедэй түрүүлэгшэ нүхэр В. Д. Сафронов суглаа нээжэ, РСФСР-эй Верховно Советэй депутадта кандидадуудые дэбжүүлгэ тухай мэдээсэбэ.

Түрүүлэгшээр һууһан нүхэр В. Попков заводой кадрнуудай таһагай начальник М. Гармышевта үгэ үгэбэ.

— Манай һунгагшад өөһэдынгөө түрүүшын кандидадуудаар парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэдые нэрлэдэг. Юуб гэхэдэ, ороноо һалбаран хүгжөөхын түлөө нэн түрүүн манай парти, правительствын хүтэлбэрилэгшэд үдэр бүриин анхарал оролдолго гаргана. РСФСР-эй Верховно Советэй депутадта кандидадаар СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшэ нүхэр **Георгий Максимилианович Маленковые** һунгуулиин Улан-Удын 742-дохи округһоо дэбжүүлхые дурадханаб, — гэжэ нүхэр Гармышев хэлэбэ.

Зал соо сугларагшад энэ дурадхалыень нэрьемэ альга ташалгаар һайшаан дэмжэбэ. Улан-Удын 10-дахи дунда һургуулиин багша Н. Вокин, заводой солото мастер Петров болон бусад үгэ хэлэжэ, тэрэнэй кандидатурыень дэмжээ.

—Советскэ арадай үнэн сэхэ хүбүүн, партиин Центральна Комитедэй нэгэдэхи секретарь нүхэр **Никита Сергеевич Хрущевые** манай кандидадаар нэрлэнэб,—гэжэ шэл хайрсагладаг цехын начальнигай орлогшо С. Соловьев дурадхаба.

Үгэ хэлэһэн хүдэлмэришэн Савочкин, 10-дахи дунда һургуулиин багша Е. Макутова, заводой түрүү хүдэлмэрилэгшэдэй нэгэн Т. Валенорова гэгшэд һунгуулиин Улан-Удын 742-дохи округһоо дэбжүүлэгдэһэн Н. С. Хрущевой кандидатурые һайшаан дэмжэһэнээ омогтой баяртайгаар мэдүүлбэд.

Удаань заводой түсэблэлгын таһагай начальник нүхэр А. Болотов иигэжэ хэлэбэ:

—Һунгуулиин Улан-Удын округһоо РСФСР-эй Верховно Советэй депутадта кандидадаар СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо, СССР-эй Гадаадын Хэрэгүүдэй министр нүхэр **Вячеслав Михайлович Молотовые** дэбжүүлнэб.

Хүдэлмэришэн С. Мухамедзянов энэ дурадхалые һайшаажа, В. М. Молотовой ажал-ябуулга тухай, дэлхэй дээрэ эб найрамдал мандуулхын түлөө тэрэнэй оролдолго тухай хөөрэбэ.

Заводой суута мастер Константин Брун трибунада гаража, РСФСР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгуулиин Улан-Удын округһоо БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшын уялга дүүргэгшэ нүхэр **Доржи Цыремпилович Цыремпилониие** дэбжүүлнэб гэжэ хэлэбэ. Энэнь бүхы сугларагшадаар дэмжэгдэбэ.

Суглаанда хабаадагшад РСФСР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгуулиин Улан-Удын 742-дохи округһоо РСФСР-эй Верховно Советэй депутадта кандидадуудаар **Георгий Максимилианович Маленковые, Никита Сергеевич Хрущевые, Вячеслав Михайлович Молотовые** ба **Доржи Цыремпилович Цыремпилониие** нэгэн һаналаар дэбжүүлхэ зуураа, тус округто баллотировалагдаха зүбшөөлөө үгэхыень гуйһан телеграммын текст баталан абаба.

Этигэл найдабари харюулха кандидадууд

Суулгын машинно-тракторна станциин механизаторнууд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон албахаагшад РСФСР-эй Верховно Советэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхын тула клубтаа сугларба. Бултадаа баяртай, хүхюутэйнүүд.

МТС-эй хүдэлмэрилэгшэ Гумпилон түрүүлэн үгэ абажа, СССР-эй Конституцяар олгогдоһон советскэ хүнүүдэй агууехэ эрхэ тухай тэрэ хэлэбэ. Һунгуулиин Забайкальска округһоо РСФСР-эй Верховно Советэй депутадта кандидадаар СССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Түрүүлэгшэ **Климент Ефремович Ворошиловые** дэбжүүлхэ гэһэн дурадхал нүхэр Гумпилон оруулаа. Тэрэ дурадхалынь нэгэн һаналаар дэмжэгдэһэн байна.

РСФСР-эй Верховно Советэй депутадта кандидадаар Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна комитедэй нэгэдэхи секретарь **Никита Сергеевич Хрущевые** дэбжүүлхэ гэһэн дурадхал МТС-эй гаражые даагша Павлуцкий оруулһан байна. Энэ дурадхалыень суглаанда хабаадагшад нэгэн һаналаар дэмжээ.

МТС-эй механик нүхэр Козлов үгэ абаба. РСФСР-эй Верховно Советэй депутадуудта кандидадуудаар СССР-эй Министрнүүдэй Советэй Түрүүлэгшын орлогшо **Анастас Иванович Микояниие, Максим Захарович Сабуровые** дэбжүүлхэ гэһэн дурадхалынь халуунаар дэмжэгдээ.

Трибунада МТС-эй солото комбайнер Догмит Дондуков гараба.

—РСФСР-эй Верховно Советэй депутадта кандидадаар,—гэжэ тэрэ хэлэнэ,—партиин Бурят-Монголой областной комитедэй секретарь **Григорий Игнатьевич Климовые** дэбжүүлнэб. Бурят-Монголой ажалшад парти болон арадай үнэн хүбүүн нүхэр Климовые һайса мэдэнэ. Тэрэ хадаа манай этигэл найдабариие харюулжа шадаха хүн.

Нүхэр Дондуковой дурадхалые МТС-эй инженер Максимов, тракторист Ласточкин гэгшэд дэмжээ.

Суулгын МТС-эй механизаторнууд, хүдөө ажахын мэргэжэлтэд болон албахаагшадай хамтын суглаан һунгуулиин 744-дэхи Забайкальска округһоо РСФСР-эй Верховно Советэй депутадуудта кандидадуудаар **К. Е. Ворошиловые, Н. С. Хрущевые, А. И. Микояниие, М. З. Сабуровые** ба **Г. И. Климовые** дэбжүүлхэ гэжэ нэгэн һаналаар тогтообо.

Суглаанда хабаадагшад һунгуулиин урда тээхи окружной суглаанда эльгээхэ түлөөлэгшэдые һунгаһан байна.

Шэн зоригто ажалай үльгэр жэшээ харуулагша

Улан-Удын мяха-консервын комбинадта һунгалтын урда тээхи суглаан болобо.

Суглаан дээрэ һунгуулиин № 29 округһоо БМАССР-эй Верховно Советэй депутадта кандидые дэбжүүлхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдээ.

Холодильно цехын хүдэлмэришэн нүхэр Турашева түрүүлэн үгэ абажа, мяха-консервын комбинадай эрхим хүдэлмэришэдэй нэгэн Нина Иннокентьевна Костееваe БМАССР-эй Верховно Советэй депутадта кандидадаар дэбжүүлбэ.

Удаань мал үүсэлэлгын цехын хүдэлмэришэн нүхэр Мазуренко үгэ абажа, нүхэр Турашевагай дурадхалые дэмжээд, иигэжэ хэлэбэ:

— Нина Иннокентьевна Костеева манай комбинадай холодильно цехтэ 10-аад жэлэй туршада хүдэлмэрилхэ зуураа, хододоо үндэр бүтээсэтэйгээр ажаллажа, бусадта жэшээ харуулдаг юм. Нүхэр Костеева иимэ жэшээтэ һайн ажалайнгаа түлөө БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар, комбинадай партийна эхин организациин ба завкомой Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан байна. Мүн хэдэн удаа мүнгэн шанда хүртөө. Нина Иннокентьевна мүнөө даалгабаряа саг үргэлжэ 120—130 процент дүүргэнэ.

Мүн пельменнэ цехын хүдэлмэришэн нүхэр Пирина энэ дурадхалые дэмжээ.

Суглаанда хабаадагшад БМАССР-эй Верховно Советтэ һунгаха һунгуулиин мяханай комбинадай № 29 округто баллотировалагдаха зүбшөөлөө үгэхыень Нина Иннокентьевна Костеевае гуйха гэһэн тогтоол нэгэн дуугаар батална.

Ургажа ябаһан мэргэжэлтэ

Улан-Удын сэмбын фабрикын хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд ба албахаагшадай һунгалтын урда тээхи суглаан боложо, БМАССР-эй Верховно Советэй депутадуудта өөһэдынгөө кандидадые дэбжүүлээ.

Аппаратно-нэхэлгын цехын халаанай начальник нүхэр П. С. Гаськов эгээн түрүүлэн үгэ абаад, иигэжэ хэлэбэ: Республикынгаа Верховно Советэй депутадта һунгагдаха гээшэ угаа ехэ хүндэтэй ба харюусалгатай хэрэг. Теэд, арадай иимэ ехэ найдабариие гүйсэд дүүргэжэ шадаха нүхэд манай фабрикада бии. Аппаратно-нэхэлгын цехын начальник, манай фабрикын эрхим хүнүүдэй нэгэн нүхэр Мария Федосеевна Завгородняя гэгшые таанад һайса мэдэнэт. Би тэрэниие БМАССР-эй Верховно Советэй депутадта кандидадаар дэбжүүлнэб.

Нүхэр Завгородняя хадаа Ленинградска текстильнэ институт дүүргээд, 1951 ондо манай фабрикада ерэһэн юм. Теэд хэдэн жэлэй туршада Мария Федосеевна өөрынгөө эрдэм шадабари бидэндэ гүйсэд харуулаа. Нүхэр Завгородняя ВЛКСМ-эй Пригороднэ райкомой бюрогой гэшүүн байжа, залуушуулай, олониитын дунда хүмүүжүүлгын хүдэлмэри эдэбхитэйгээр ябуулдаг, ургажа ябаһан мэргэжэлтэ гээшэ гэжэ тэрэ үгэеэ дүүргэнэ.

Удаалан үгэ хэлэһэн гагнуурша Петров, ахалагша мастер Борисов, техническэ контролер Колодина, үйлэдбэриие даагша Рискер болон бусад нүхэр Мария Федосеевна Завгородняя гэгшын кандидатурые халуунаар дэмжэбэд.

Суглаанда хабаадагшад нүхэр М. Ф. Завгородняя БМАССР-эй Верховно Советэй депутадта кандидадаар нэгэн дуугаар дэбжүүлээд һунгуулиин фабрична № 26 округһоо БМАССР-эй Верховно Советэй депутадта баллотировалагдаха зүбшөөлөө үгэхыень нүхэр Завгородняя гэгшые гуйха гэжэ тогтообо.

Һүүлээрнь тус суглаан һунгалтын урда тээхи окружной зүблөөндэ өөрынгөө коллективэй зүгһөө ошохо түлөөлэгшэдые һунгаба.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: шэлэй механизированнэ заводой хүдэлмэришэд болон албахаагшадай һунгалтын урда тээхи суглаан. Трибуна дээрэ ЖКО-гэй хүдэлмэришэн Т. Р. Баленорова.
А. Мантаевай фото.

Ородой түрүүшын революциин 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан выставкэнүүд ба лекцинүүд

БАКУ, январиин 18. (ТАСС). 1905—1907 онуудай ородой түрүүшын революциин 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан фотозурагуудай болон номуудай выставкэнүүд, мүн хөөрэлдөөнүүд болон лекцинүүд городой библиотекэнүүдтэ, клубуудта, культурын ордонуудта эмхидхэгдэһэн байна.

Ахундовай нэрэмжэтэ республиканска библиотекэ политическэ ба уранһайханай выставкэ түхеэржэ, тэндэ В. И. Ленинэй болон И. В. Сталинай тэрэ үедэ бэшэһэн зохёолнууд табигданхай. Центральна библиотекын нүүдэл фонд олзоборилгонууд болон заводуудаар ябуулхын тулада тэрэ алдарта үдэртэ зорюулагдаһан номуудтай нүүдэл библиотекэнүүдые эмхидхэһэн байна.

Политическэ ба научна эрдэм тарааха республиканска обществын лекторнүүд иимэ темэнүүдтэ лекцинүүдые уншаһан байна гэбэл: «Ородой түрүүшын революциин түүхэтэ удхашанар», «1905—1907 онуудай үедэхи Бакинска партийна организаци», «Зүүн зүгэй оронуудтахи революционно хүдэлөөнэй дэлгэрхэ ябадалда 1905—1907 онуудай революциин нүлөөн» гэхэ мэтэ болоно.

Аристофанай түрэһөөр 2400 жэлэй ойдо зорюулагдаһан вечер

КИЕВ, январиин 18. (ТАСС). Украинын ажалшад эртэ урдын греческэ агууехэ драматург Аристофанай түрэһөөр 2400 жэлэй гүйсэһэниие тэмдэглэжэ байна.

Үсэгэлдэр уранзохёолшодой киевскэ клубта энэ алдарта үдэртэ зорюулагдаһан баярай вечер болоһон байгаа. Тэрэ вечерые эб найрамдал хамгаалха республиканска комитет, УССР-эй наукануудай Академи, украинын советскэ уранзохёолшодой союз, харин гүрэнүүдтэй культурна холбоо барисаа байгуулха украинска общество ба украинска театральна общество эмхидхэһэн байна.

Аристофанай зохёолнууд тухай элидхэл Украинска ССР-эй наукануудай Академиин бодото гэшүүн А. Белецкий хэһэн байгаа. Вечерэй дүүрэхэ дээрэ концерт болоо.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Колхозуудта ба совхозуудта тарилга гэмтээһэнэй түлөө харюусалгатай байха тухай

Нютагай советскэ органуудай хайша хэрэг байһан дээрэһээ колхозно ба совхозно тарилгануудые (илангаяа намар таригдадаг культуранууд), сабшалан хадалан, сомоотой үбһэ адуу малда ба шубуудта эдюулхэ гэшхүүлхэ, поли дээгүүр ябажа гараһан морин болон автомобильна транспортаар гэмтээхэ, мүн тэрэшэлэн поли хамгаалгын таримал модонуудые, үрэ жэмэстэ болон бусад таримал модонуудые гэмтээхэ ябадалнууд һүүлэй үедэ үргэнөөр дэлгэрэнхэй гэжэ СССР-эй Верховно Соведэй Президиум тэмдэглэнэ. Тэрэнь колхозуудай, совхозуудай ба гүрэнэй интересүүдтэ ехэхэн гарза ушаруулна. Колхознигуудай болон совхозуудай хүдэлмэришэдэй хүсэлэл оролдолгоёо үни удаан саг соо гаргажа байгуулһан тэрэ бүхы юумэнь заримдаа хэһээлтэгүйгөөр үгы хэгдэжэ байхадань, тэрээнтэй тэмсэл огто ябуулагданагүй. Намарай тарилга малда эдюулхэ гэшхүүлхэдэ, тэрэнь энэ тарилгада хоро гэмтэл хэдэггүй юм гэһэн буруу һанамжа баримталхаһаа гадна, зарим ушарнуудта намарай тарилгые малда гэшхүүлхэ эдюулхэ шухала гэжэ тоолоод, тиигэжэ эдэ культурануудай ургасада ехэхэн гарза хоролто ушаруулагдадаг байба.

Ниитын социалистическэ зөөридэ зарим гражданинуудай болон тушаалта нюурнуудай гэмтэ муугаар хандаһан дээрэһээнь колхозуудай ниитын ажахыда гарза ушаруулха, колхознигуудай материальна байдалые һайжаруулгада тойбо татаха ябадалые Советскэ гүрэн гаргажа шадахагүй байна.

Малда эдюулхэ ба гэмтээхэ ябадалһаа колхозно ба совхозно тарилгануудые болон таримал мододы сахин хамгаалхын зорилгоор, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй **тогтоохонь хадаа:**

1. Колхозуудта, совхозуудта, мүн гүрэнэй ба ниитын бусад ажахынуудта тарилга эдиһэн гэшхэһэн ба таримал модонуудта гэмтэл ушаруулһан колхознигуудай, хүдэлмэришэдэй, албахаагшадай болон бусад гражданинуудай, мүн предприятинуудай, организацинуудай ба эмхи зургаануудай адуу мал болон шубууд тэрэ гэмтэл хэжэ ушаруулһан гарзые малай ба шубуудай эзэдэй түлэжэ бусаатарынь эдэ ажахынуудта баригдажа байха юм.

2. Колхозуудай, совхозуудай, мүн гүрэнэй ба ниитын бусад ажахынуудай тарилгануудта, таримал модондо гэмтэл ба бэшэшье гарза ушаруулһанай түлөө материальна харюусалгын доро дурсагдаһан хэмжээнүүд абтаха ёһотой:

а) колхозуудта, совхозуудта болон бусад ажахынуудта анха түрүүшынхеэ тарилгые малда эдюулһэн гэшхүүлһэн гү, али таримал модонуудые гэмтээһэн байбал, малай гү, али шубуудай эзэд колхозуудта, совхозуудта гү, али гүрэнэй ба ниитын бусад ажахынуудта ушаруулагдаһан гарзые дүүрэн бусаажа, ажалшадай депутадуудай сельскэ ба поселково, мүн городской Соведээр тогтоогдоһон иимэ хэмжээнэй яла түлэхэ ёһотой гэбэл:

тарилга дээрэ, таримал модон соо, сомоотой үбһэн соо баригдаһан хони ямаадай, гахайнуудай, тугалнуудай түлөө толгой бүхэнһөө 25 түхэриг; томо үхэрэй, морнной ба тэмээнэй толгой бүхэнһөө 50 түхэриг; шубуунай түлөө толгой бүхэнһөө 5 түхэриг;

б) мүн тэрэ жэлдээ тарилгануудые, сомоотой үбһэ хоёрдохёо гү, али хэдэн дахин малда эдюулһэн гэшхүүлһэн ба хоёрдохёо гү, али хэдэн дахин таримал модо гэмтээһэн байбал, тэрэ гарзыень түлүүлхэһээ гадна, малай ба шубуудай эзэдһээ яла хоёр дабхараар нэхэгдэхэ болоно.

в) хэрбээ колхоздо, совхоздо гү, али гүрэнэй ба ниитын бусад ажахыда хамаатай, мүн баһа зарим хүнүүдэй (пастухнуудай, моришодой, хонишодой болон фермэнүүдэй бусад хүдэлмэрилэгшэдэй) харюусалгада үгтэнхэй малнууд ба шубуудынь тарилга эдиһэн гэшхэһэн гү, али таримал модо гэмтээһэн байгаа һаань, тиимэ гэмтэл хэһэнэй түлөө зэмэтэй колхознигууд гү, али совхозуудай, гүрэнэй болон ниитын ажахынуудай хүдэлмэрилэгшэд колхоздо, совхоздо гү, али гүрэнэй ба ниитын бусад ажахынуудта ушаруулһан гарзыень түлэжэ бусааха ёһотой;

г) тарилга дээгүүр гү, али таримал модоной дундуур мори унаагаар ябажа гараһанай түлөө зэмэтэй хүнүүдһээ 50 түхэриг хүрэтэр, тиихэдэ автомобиляар, тракторaap, комбайнаар болон бусад машинануудаар ябажа гараһанай түлөө—100 түхэриг хүрэтэр яла нэхэжэ абаха болоно.

3. Тарилга эдиһэн, гэшхэһэн гү, али таримал модо гэмтээһэн адуу мал ба шубууд байра дээрээ баригдаашьегүй һаа, тэдэ малнуудай болон шубуудай хэндэ хамаатай байһаниинь колхоздо, совхоздо гү, али гүрэнэй ба ниитын бусад ажахыда мэдээжэ байһан ушарта, тэдэ малай ба шубуудай эзэд гэмтэл хэһэн газар дээрээ малнуудай гү, али шубуудай баригдаад байһандань адляар мүн лэ тиигэжэ харюусаха зэргэтэй.

4. Ажалшадай депутадуудай сельскэ гү, али поселково, мүн городской Соведэй түлөөлэгшын, колхозой правлениин, совхозой дирекциин гү, али гүрэнэй болон ниитын бусад ажахын түлөөлэгшын ба агрономой составтай комисси тарилга малда эдюулжэ гэшхүүлжэ гү, али таримал модо гэмтээжэ ушаруулһан гарза хоролтын хэмжээе тарилга эдиһэн гэшхэһэн гү, али таримал модо гэмтээһэн адуу малай болон шубуудай эзэдэй нюураараа байхадань тодорхойлон гаргаха байна.

Малай ба шубуудай эзэдэй ерээшьегүй һаань, энэ гарзын хэмжээе комисси тодорхойлхо болоно.

5. Ажалшадай депутадуудай сельскэ гү, али поселково, мүн городской Соведэй гүйсэдкомой шиидхэбэриин ёһоор тарилга малда эдюулжэ гэшхүүлжэ ба таримал модо гэмтээжэ ушаруулһан гарза бусаажа, яла түлэгдэхэ юм.

Тарилга дээгүүр, таримал модоной дундуур ябажа гараһанай түлөө яла колхозой правлениин, совхозой директорэй гү, али гүрэнэй ба ниитын бусад ажахын хүтэлбэрилэгшын хэһэн зууршалгын ёһоор ажалшадай депутадуудай сельскэ гү, али поселково, городской Соведээр тохогдожо, милициин органуудаар нэхэгдэн абтаха байна. Сельскэ гү, али поселково, мүн городской Соведэй шиидхэбэри тухай ажалшадай депутадуудай районно Соведэй гүйсэдкомдо табан хоногой болзор соо гомдол барижа болохо, тиигээд тэрэнэй гаргаһан шиидхэбэреэр эсэслэгдэхэ байна.

Колхозой, совхозой, мүн гүрэнэй болон ниитын бусад ажахын тарилга эдиһэн гэшхэһэн гү, али таримал модо гэмтээһэн малай гү, али шубуудай эзэдэй тэрэ гарзые бусаажа яла түлэхэһөө арсаад байгаа һаань, ажалшадай депутадуудай сельскэ гү, али поселково, мүн городской Соведээр баалалтын ёһоор нэхэжэ абтаха байна.

6. Тарилгые адуу малда зорюута эдюулжэ гэшхүүлжэ, мүн тэрэшэлэн поли хамгаалгын таримал модо, үрэ жэмэстэ болон бусад мододы зорюута гэмтээжэ, колхоздо, совхоздо гү, али гүрэнэй болон ниитын бусад ажахыда ехэхэн гарза ушаруулһанай түлөө зэмэтэй хүнүүд сүүдэй шиидхэбэриин ёһоор 6 һараһаа 1 жэл хүрэтэр болзортойгоор заһан-заларуулгын хүдэлмэри хэхэ гү, али нэгэ жэлһээ хоёр жэл хүрэтэр түрмэдэ хаагдан хэһээгдэхэ байна.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ К. ВОРОШИЛОВ.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь Н. ПЕГОВ.

Москва, Кремль.
1955 оной январиин 11.

Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоздо

ИЛЬИЧЫН ЛАМПОЧКАНУУД НОСОХОНЬ

Колхоз энэ намар 65 моринэй хүсэтэй мотор худалдан абажа тодхоо һэн. Тиин тэрэнэй хүсөөр тээрмэ хүдэлгэхэһөө гадна, айл бүхэндэ электрын гэрэл оруулха арга боломжотой болоһон байгаа. Мүнөө үедэ электромонтёрнууд нүхэд Будажап Гончиков, Михаил Капитонов хоёр айлнуудта электропровода оруулжа байна. Һаяын үдэрнүүдтэ колхозой центр электрын гэрэлээр ялархань.

ШЭНЭ БАНИТАЙ БОЛОБО

Колхозой правлени (түрүүлэгшэнь М. Оширов, партийна эхин организациин секретарь нүхэр Ц. Дугаров) колхознигуудай эрилтые дүүргэн, хуушан баняа задалуулжа, һайн түхеэрэлгэтэй шэнэ бани барюулаад ашаглалгада оруулаа.

ҮБҺЭ, СОЛООМОЁО ТРАКТОРААР ЗӨӨНЭ

Чувашска АССР-һээ ерэһэн залуу комсомолец, тракторист Семен Максимов малай гүүртэнүүдтэ үбһэ, солоомо «ДТ-54» маркын тракторaap зөөнэ. Тиигэжэ малшад-һаалишадай хэдэг ажал ехэтэй хүдэлмэри техникын хүсөөр бүтээгдэдэг болоо.

НЭМЭЛТЭ ОРООҺО ХУБААБА

Энэ намар колхоз урда жэлнүүдэйхидэ орходоо һураггүй ехэ таряа хуряажа абаа. Намар ажалта үдэртэ 2 килограмм шэниисэ хубааһан байгаа. Мүнөө ажахын жэлэй дүн гаргалгаар ажалта үдэртэ үшөө нэжээд килограмм шэниисэ хубааба. Зарим гэшүүдэй бүлэнэр хэдэн арбаад центнер таряа абаа. Жэшээнь, Базаржаповай, Албашеевагай, Андреевэй ба бусад гэшүүдэй бүлэнэр тус бүридөө 30 гаран центнер таряа абаа. Иигэжэ колхознигууд улам баян, культурна ажабайдалтай болоно.

ГАЗЕТЭ, ЖУРНАЛНУУДЫЕ ОЛООР ЗАХЯА

Колхознигууд шэнэ жэлэй газетэ, журналнуудые олоор захиһан байна. Жэшээлхэдэ, колхозой счетовод Цырендылыкова «Б-М. Үнэн», «Б-М. Комсомолец» гэжэ республиканска газетэнүүдые, «Сталинец» гэжэ аймагай газетэ, «Мурзилка», «Крестьянка» гэжэ журналнуудые абажа эхилээ. Тиихэдэ колхознигууд центральна «Правда», «Комсомольская правда» болон «Смена», «Огонёк» журналнуудые захиһан юм. Эдэ бүгэдые почтальон Ц. Д. Санданова гэшүүдтэ саг соонь тараана.

Б. Цырендылыков.

Яруунын аймаг.

Агитаторай ТРИБУНА

Агитатор М. И. Кравцова

Сэлмэг аад, жабартай январиин нэгэ үдэшэ. Улан-Удэ городой Дальняя гэжэ үйлсын 36-дахи гэрэй үүдэ тоншоод ороходомнай «аа, Мария Ильинична гүт?! Таниие ерэхэл ааба гэжэ мэдэжэ байгаа һэм...Тиишээ гаража һуугты!» гээд гэрэй эзэн эхэнэр У. Ф. Трифонова сээнигэйнгээ үүдэнэй шэбхэ тайлаад, бусажа гэртээ орохо зуураа, бидэнэрые хүндэтэйгөөр урин хүлеэнэ.

Уданшьегүй энэ үйлсын 34 ба 35-дахи гэрэй хэдэн һунгагшад эндэ сугларба. 70-аад наһатай хүгшэн Кравцова орожо ерэхэ зуураа, «ай зайлуул, яагаа олон айлшад мүнөөдэрэймнай хөөрэлдөөндэ ерэбэ гээшэб» гэжэ бидэ олон танигдаагүй хүнүүдэй байхые гэнтэ хараад, сошоһондоо дуугаржархина.

—Зай, нүхэд һунгагшад, Владимир Ильич Ленинэй дурасхаалта үдэр тухай КПСС-эй Центральна Комитедэй гаргаһан тогтоолые таанарта тайлбарилжа үгэхэ байнам,—гэжэ агитатор нүхэр М. И. Кравцова ээлжээтэ хөөрэлдөөгөө эхилнэ.

—Та бүгэдын мэдэһээр, бүхы дэлхэйн пролетарьнарай оюун бэлигтэ багша, агуу ехэ Ленинэй дурасхаалые энээнһээ урагша наһа бараһан үдэртэнь—январиин 21-дэ тэмдэглэдэг байгаабди. Мүнөө Ленин багшын нүгшэһэнһөө хойшо эгсэ 30 жэлэй туршада Ленинэй заабаряар, марксизм-ленинизмын һургаалаар манай ороной ажалшад социализм байгуулаад, коммунизмда шата дамжан орожо байна. Ленинэй нэрэ манай илалтын туг болонхой. Тиимэ тула Владимир Ильич Ленинэй дурасхаалые түрэһэн үдэртэнь—апрелиин 22-то арадай ехэ һайндэр болгон тэмдэглэжэ байха гэжэ партиин Центральна Комитет тогтоогоо, —гэжэ нүхэр Кравцова хэлэбэ.

Үнэхөөрөөшье, тон зүб байна даа! —гээд һунгагша Е. И. Трифонова дуугарна.

Парти, правительствынгаа политикые бүхы хүсөөрөө дэмжэн, советскэ арад мүнөө табадахи табанжэлэй һүүлшын жэлэй түсэбые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө, Эхэ оронойнгоо баатар хүсые улам бүри бэхижүүлхын түлөө хүсэ шадалаа гамнангүй ажаллажа байна. Манайшье ГЭС-ые абаад үзэбэл, 1954 оноймгоо үйлэдбэриин программые болзорһоонь урид дүүргээд, шэнэ жэлэй гаратар түсэбһөө гадуур нилээд ехэ электроэнерги гүрэндөө үгэһэн, 900 гаран тонно шулуу нүүрһэ алмаһан байна, — гэжэ, Мария Ильинична КПСС-эй ЦК-гэй тогтоол тухай хөөрэжэ дүүргээд, саашань Соведүүдтэ һунгалтатай дашарамдуулан предприятиингаа урда табигдаһан зорилгонууд тухай һунгагшадтаа хэлэжэ үгэбэ.

Һүүлээрнь һунгагшад агитаторһаа олон асуудалнуудые, илангаяа уласхоорондын байдал тушаа һуража, тобшо тодорхой харюунуудые абаба.

* * *

Улан-Удын городской электростанциин партийна эхин организациин (секретаринь нүхэр Рамкулов) агитатор Мария Ильинична Кравцова хоёр жэлэй туршада таһалгаряагүй агитатораар хүдэлжэ, дүй дүршэл һайнтай болоо. Парторганизациин даалгажа үгэһэн 5 айлда нүхэр Кравцова жииртээ недели соо 2 дахин ябадаг, хэрбээ шухала болоо һаань, үдэр бүри ябажа, хөөрэлдөө хэдэг гү, али газетэһээ материал уншажа үгэдэг юм.

Нүхэр Кравцова хармаандаа дневниктэй, тэрээн соогоо хэзээ, ямар хүдэлмэри хэхэ ёһотой байһанаа агиткоплективэй хүдэлмэриин түсэбһөө буулгажа абаад, дүүргэлтыень тэмдэглээд ябадаг. Мүн түсэбһөө гадуур хэгдэһэн хүдэлмэрэе тэндэ бэшэдэг, хүнүүдэй асууһан һонирхолтой асуудалнуудые баһа тэмдэглэдэг.

Р. Бимбаев.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: агитатор нүхэр М. И. Кравцова өөрынгөө участогай һунгагшадые нүхэр Трифоновагайда суглуулаад, хөөрэлдөө хэжэ байна.

А. Мантаевай фото.

КПСС-эй ТҮҮХЭ БЭЕЭ ДААГААД ШУДАЛАГШАДТА ТУҺАЛАМЖА

Коммунистическэ партиин наймадахи съездын түүхэтэ удхашанар тухай

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин наймадахи съезд 1919 оной мартын 18-һаа 23 хүрэтэр Москвада болоһон юм. Партиин 313.766 гэшүүдые түлөөлһэн, шиидхэхы голостой 301 делегат, зүбшэлхэ дуунай голостой 120 делегадууд съездэ хабаадаһан байна.

Тус съезд уласхоорондын ба дотоодын орёо бэрхэтэй оршон байдалда сугларaa һэн. Брестскэ эбэй хэлсээ баталалга, революционно экономическа хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлһэнэй ашаар Советскэ засагай бэхижэлгэ орон доторхи ба ондоо тээгүүрхи тэрэнэй олон тоото дайсадые ехэ сошордоогоо, хорынь бусалгаа бэлэй.

США-гэй, Англиин, Франциин ба Японии империалистнууд Советскэ засагта эсэргүү сэрэгэй интервенци эмхидхэһэн байгаа. Тэдэнэр дотоодын контрреволюцитай хамтаржа, дэлхэй дээрэхи түрүүшын Советскэ гүрэниие үгы хэхын тула хамаг хүсэ ба хэрэгсэлээ элсүүлэн табиһан юм.

Орон дотор тохёолдоһон сэрэгэй-политическэ хүндэ хүшэр байдал хэдаа эдеэ хоолой, түүхэй эдэй ба түлишын гол районуудһаа таһалагдаһан советскэ республикын экономическа хэрэгые бүри муу болгоһон байгаа.

Энэ тон бэрхэтэй оршон байдалда партимнай хүдэлмэришэд болон ажалша таряашадые сагаантанда эсэргүү ба харин булимтарагшадта эсэргүү тэмсэлдэ, Эсэгэ ороноо хамгаалха дайнда жагсаан бодхоогоо һэн. Соведүүдэй Бүхэроссийска Центральна Гүйсэдхэхэ Комитедэй 1918 оной сентябриин 2-ой тогтоолой ёһоор, манай орон сэрэгэй лагерь болгогдон соносхогдоод, бүхы ажахын ба культурно-политическэ хэрэгүүдынь ороноо хамгаалха ба интервентнүүдые бута сохихо зорилгонуудта хандуулагдаһан байгаа. «Фронтдо бүхы юумэеэ үгэе» гэһэн Ленин багшын уряада харюу болгожо хэдэн зуугаад мянган хүдэлмэришэд, таряашад Улаан Армиин зэргэдэ һайндураараа жагсаһан юм. Партиин ба комсомолой гэшүүдэй хахад шахуунь фронт ошоо бэлэй.

Тиигэжэ Парти, Правительствын зүгһөө хэмжээнүүдые абаһанай ашаар, гадаадын ба дотоодын дайсадай хамаг һэдэлгэнүүд таһалдуулагдаа һэн. Коммунистическэ партиин хүтэлбэри доро жагсаһан хүдэлмэришэн анги ба ажалша таряашад дайсадай галзуу добтолгонуудые амжалтатайгаар гэдэргэ сохиһон байна.

Дайн сэрэгтэй ба ажахын һандаралай болоһонтой дашарамдан угаа ехэ бэрхэшээлнүүдэй тохёолдобошье, Советскэ оромнай Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр ябажа улам улам бэхижээд, зохёон байгуулхы зорилгонуудые түрүүшын ээлжээндэ табижа эхилһэн байгаа. Манай орон дотор социализм байгуулхын түлөө тэмсэлдэ Коммунистическэ партиин бэелүүлдэг хүтэлбэрилхы ба эмхидхэхы үүргэнь В. И. Ленинэй хэлэһэн бүхы үгэнүүд соо, партиин наймадахи съездын шиидхэбэринүүд соо онсолон тэмдэглэгдэһэн байдаг.

* * *

VIII съезд дээрэ зүбшэн хэлсэгдэһэн гол асуудалнуудай нэгэниинь партиин шэнэ програма тухай асуудал байгаа.

Программа соо пролетариадай тэмсэлэй үндэһэн зорилгонууд, ойрын ба аласай зорилтонууд тон тодоор найруулагдадаг, тиимэһээ партийна гол документ мүн болоно. Программа хадаа манай революционно ажал-ябуулгын удха ба уг зорилгые тодорхойлдог.

1903 ондо РСДРП-гэй II съезд дээрэ баталан абаһан программа зарим тэды хубилалтада ороод, партиин VIII съезд хүрэтэр хүсэндөө байһан юм.

В. И. Ленин, И. В. Сталин түрүүтэйгээр партиин VII съезд дээрэ һунгагдаһан комисси VIII съездын зүбшэн хэлсэлгэдэ партиин программын шэнэ проект табиһан байгаа. Тус проектые бүхы дээрэнь Ленин зохёоһон юм.

Социалистическэ революциин илалтын түлөө, манай орон дотор пролетариадай диктатура тогтоохын түлөө ажалша таряашадтай хамта хүдэлмэришэн ангиин хэһэн тэмсэлэй дүй дүршэл VIII съезд дээрэ баталагдаһан шэнэ программа дотор теоретическэ талаараа согсологдоһон байна. Россин хүдэлмэришэн анги түүхэдэ түрүүлэн засагые ээлэн абаад, дэлхэй дээрэ түрүүшын Советскэ социалистическэ гүрэн тогтооһониинь онсо тэмдэглэгдэнэ.

Капитализмын дээдэ ба һүүлшын шата—империализмые социалистическэ революциин болуутай байһан үе мүн гэжэ партиин программа дотор тодорхойлогдоһон байгаа. Тэрэшэлэн. Советскэ гүрэнэй ангиин удхашанарые тодорхойлон харуулһан, Советскэ засагые—демократиин дээдэ ёһон болохо пролетариадай диктатурын гүрэнэй засагай формо мүн гэжэ научна ёһоор тайлбарилһан байна. Буржуазна демократиһаа советскэ демократиин үндэһөөрөө илгаатайе, мүлжэгшэдэй ангиин аша туһада бэелүүлэгдэдэг ба арадай эрхэ сүлөө тухай ёһо тэдысэ соносходог үсөөнхиин демократиин (буржуазна демократиин) тон ахир ба худал хуурмагые элирхэйлэн харуулһан байха юм. Өөһэдын ба бусад оронууд доторхи хүдэлмэришэдэй революционно хүдэлөөе зэбсэгэй хүсөөр капиталистнуудтай хамтаран дарадаг дайсадые, пролетариадай ангиин хорото дайсадые — Хоёрдохи Интернационалай оппортунистнуудые партиин программа эрид шууд элишэлэн сохиһон байна.

Даб дээрэ капиталистическэ олон бэшэ гү, али нэгэшье орон дотор социализмын илажа болохо тухай, империализмын үедэ бүхы оронууд дотор социализмын нэгэн доро илажа шадахагүй тухай ленинскэ теориие партиин шэнэ программа бүримүһэн баримталһан байгаа. Мүн манай орон дотор социалистическэ экономикын үндэһэ һуури тогтоохо зорилго хараалһан юм.

Капитализм тухай, жэжэ товарна үйлэдбэри тухай, дунда шадалтанай ажахы тухай пунктнуудые программаһаа гаргаха, тиигээд империализмые тайлбарилан тодорхойлхо тэдыгээр хизаарлаха гэһэн Бухаринай дайсан харша аашадань партиин наймадахи съезд эрид шанга сохилто хэһэн байна. Үмсэтэ таряашадай жэжэ ажахыһаа нюдарган баяшуулай үндын гаража байһан баримтые балартуулан далдалха гэжэ Бухарин һэдэһэн байгаа.

Марксизмда харша Бухаринай үзэл бодолые В. И. Ленин бүримүһэн элирүүлэн харуулаа һэн. Промышленна капитализмые ба жэжэ товарна үйлэдбэриие тодорхойлһон найруулга Ленинэй эрилтээр партиин программа соо үлөөгдөө бэлэй. Дунда шадалтай таряашад тухай хэлэбэл, партимнай тэдэниие удаа дараалан социалистическэ байгуулалтада элсүүлхэ политика баримталдаг байгаа. Нюдарган баяшуултай, ондоогоор хэлэбэл, хүдөөгэй буржуазитай эрид шангаар тэмсэхэ ба Советскэ засагай политикада эсэргүүсэдэг тэдэнэй харша ябуулганuудые дараха политика партимнай бэелүүлнэ гэжэ программа соо хэлэгдэнхэй.

Нацануудай өөһэдынгөө байдал тодорхойлхо эрхые, нацануудай тэгшэ эрхэтэй байлгые арсаһан Бухарин, Пятаков мэтын дайсадта партиин VIII съезд эрид шанга харюу сохилто үгөө һэн.

Партиин VIII съезд болбол марксизмда харша үзэл бодол шургуулха гэжэ һэдэһэн антипартийна этэгээдүүдтэ шанга харюу үгөөд, шэнэ программа баталан абаһан юм.

Партиин шэнэ программа хүдэлмэришэн ангиин ба ажалша таряашадай бата бэхи холбоо барисаае үндэһэ болгоһон олонациональна Советскэ социалистическэ гүрэн байгуулхын түлөө тэмсэхэ хэрэгтэ угаа ехэ удхашанартай байгаа. Тус программые бодото дээрэнь бэелүүлэн, манай советскэ арад дэлхэй дээрэ түрүүшын социалистическэ общество байгуулжа, түүхэтэ ехэ илалта туйлаа. Социализмын илахатай хамта манай орон өөрынгөө хүгжэлтын шэнэ шатада, социализмһаа коммунизмда удаа дараалан орохо шатада дэбжэн гараа. Мүнөө партиин үмэнэ табигдаһан түүхэтэ шэнэ зорилгонуудые үндэһэ болгожо партиин программые шэнэдхэн хубилгаха комисси партиин XIX съезд дээрэ һунгагдаа.

* * *

Деревнидэ хэхэ хүдэлмэри тухай асуудал VIII съездын хүдэлмэридэ ехэ һуури эзэлһэн байна.

VIII съездын урда тээ Коммунистическэ парти түрүүшээр «буржуазие нейтральна болгожо, хаанда ба помещигүүдтэ эсэргүүгээр бүхы таряашадтай хамтадаа, буржуазно-демократическа революциин илахын түлөө» гэһэн стратегическэ нэгэдэхи лозунгоо эрид шууд бэелүүлжэ байгаа (Сталин. Ленинизмын асуудалнууд, 11-дэхи хэблэл, 157 хуудаһан), хожомынь—«дунда шадалтай таряашадые нейтральна болгожо, городой ба деревниин капитализмда эсэргүүгээр тон үгытэй таряашадтай хамтадаа пролетариадай засагай түлөө» гэһэн хоёрдохи лозунгоо бэелүүлһэн байна. (Мүн тэндэ, 158 хуудаһан).

Агуу ехэ Октябрьска социалистическэ революциин илаһанай, газар тухай Советскэ засагай декредэй бэелүүлэгдэһэнэй, помещигүүдэй газар эдлэлгын усадхагдаһанай, помещигүүдэй газарые, мүн нюдарган баяшуулай зарим газарые ажалша таряашадай эдлэлгэдэ үгэһэнэй эсэстэ, деревни улам бүри дунда шадалтай боложо байгаа. Дунда шадалтай таряашан деревнидэхи хүн зоной олонхинь болоһон байна. Буржуази Пролетариат хоёрой хоорондо гүйбалзажа байһан дунда шадалтай таряашадай хараа бодолынь гражданска дайнай, мүн социализм байгуулгын хуби заяанда тон ехэ удхашанартай байгаа. Ямар анги—пролетариат гү, али буржуази—өөрынгөө талада дунда шадалтай таряашадые оруулнаб, тэрээнһээ гражданска дайнай ямар дүнтэйгөөр дүүрэхэнь ехээр дулдыдажа байгаа.

Малай үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэе!

Эндэ малынь яахадаа үдэнэгүйб

Ленинэй нэрэмжэтэ худөө ажахын артель Закаменай аймагай томохон колхозуудай нэгэниинь юм. «Большевик» колхозтой хамтаржа, томодхогдоhонойнь hүүлдэ мүнөө эндэ 400-гаад үрхэтэ айл тоологдоно. Энэ колхозой ниитын ажахы гурба — дурбэн жэлэй саада тээ яhала hайнаар хүгжэжэ эхилhэн байбашье, мүнөө ажал хүдэлмэринь эмхи гуримгүйгөөр ябуулагдана, колхозой гэшүүдэй ажалай журам hулараа. Энэ ушар юун дээрэhээ болооб гэхэдэ, колхозой правлени, партийна организаци муугаар хүдэлмэрилнэ, олон hалбаритай ажахыгаа мүртэйгөөр хүтэлбэрилнэгүй. Колхозой хүтэлбэрилэгшэд—правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Данцик, партийна организациин секретарь нүхэр Балданов гэгшэд КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска, февральско-мартовска болон июньскэ Пленумүүдэй тогтоолнуудай эрилтын ёhоор ажалаа шэнэдхэн табяагүй гэжэ хэлэхэ хэрэгтэй.

Энэ колхоз сабшалангайшье, таряалангайшье газараар ехэ hайн. Теэд ажахынь гол hалбари — малажал муугаар хүгжэнэ. Малайнь тоо толгой мүртэйгөөр олошорногүй, ашаг шэмэнь дээшэлнэгүй. Мүнөө оройдоол 1400 толгой эбэртэ бодо малтай, тэрэ тоодо 497 үнеэтэй, 3000 гаран хонитой, 500 гаран адуутай, 80-аад гахайтай юм.

Эндэ малай, илангаяа ашаг шэмэ үгэдэг үнеэдэй, хонидой тоо толгой яахадаа олошорногүйб гэхэдэ, үбэлжэлгын үедэ олоороо үхэнэ, ехээр турана. Туража ондо оройон эхэ мал олоороо hубайрна, хүсэд бэежээгүй муу түл гаргаад, тэрэнээ садхаанагүй. Энэ ушарhаа боложо үбэл, хабарай сагта түл илангаяа олоороо гарзалдаг. Гадна, «доторой элдэб хэрэгсэлдэ» гэгдээд олон мал, тэрэ тоодо эхэ мал гаргашалагдадаг байна. Жэшээлхэдэ, үнгэрhэн жэлдэ доторой хэрэгсэлдэ хамта 17 эбэртэ бодо мал, тэрэ тоодо 11 үнеэд үүсэлэгдэhэн байгаа. Үнгэрэгшэ жэлдэ мүн олон хонид үүсэлэгдээ. Хамта 455 толгой хонидоо үхүүлбэшье, аяар 115 хонидые үүсэлжэ, худалдаhан байха юм. Үнгэрэгшэ үбэлдөө үбhэ тэжээл дутамагтай байhан дээрэhээ хамта 178 толгой эбэртэ бодо мал, тэрэ тоодо 39 үнеэд үхөө.

Малай үнгэрэгшэ үбэлжэлгэ ехэхэн бэрхэшээлтэйгээр үнгэрөө hэн. Үбhэ тэжээлээр дутамаг, малай байрануудаар муу байhан ба үбэлжэлгые мүртэйгөөр эмхидхээгүй дээрэhээ иимэ олон мал гарзалhан, ехээр тураhан байна.

Теэд үнгэрэгшэ жэлэйнгээ бэрхэшээлнүүдhээ энэ жэлдэ колхозой правлени зохихо тобшолол хээгүй. Энэ жэлэй малай үбэлжэлгэ мүн лэ бэрхэшээлтэйгээр үнгэргэгдэжэ байна. 40-өөд толгой хонин үхөө. Доторой хэрэгсэлдэ гээд мал үүсэлхэ ябадал үргэлжэлhөөр. Худөө ажахын жэлэй эхилhээр 7 толгой мал үүсэлэгдээ.

Үнгэрэгшэ үбэлжэлгын үедэ үбhэ тэжээл багатай байhан дээрэhээ илангаяа хохи хабар олон малаа үхүүлhэн байбашье, 1954 оной зун, намартаа үбhэ, солоомо хүсэд хүрэхөөр бэлдэжэ абахын түлөө колхозой хүтэлбэрилэгшэд оролдоогүй. Будүүн тэжээл бэлэдхэхэ түсэб оройдоол 34,2, силос даралга — 52 процент дүүргэгдэhэн байгаа. Үнгэрэгшэ окэл Закаменда үбhэ ногоон муугаар ургаа гү гэхэдэ, тиимэшье бэшэ. Эндэхи колхозуудай сабшалан дээрэ яhала hайн ногоон ургаа hэн. Хүршэ зарим колхозуудынь үбэлжэлгын үедэ малдаа бардам хүрэхэ үбhэ тэжээл бэлэдхэжэ абаа. Энэ колхоз таряанайнгаа полинууд дээрэхи солоомые суглуулжа абаагүй байна. Мүнөө полинууд дээрэнь комбайнhаа гараhан ехэхэн хэмжээнэй солоомон эндэ тэндэ саhанда дарагдашоод хэбтэдэг. Малайнгаа үбэлжэлгые эмхитэйгээр үнгэргэхэ хэрэгтэнь тус колхоздо Закаменай МТС муугаар туhална. Харгын хоёр талаар саhанда дарагдашаhан солоомын хажуугаар МТС-эй мэргэжэлтэд, директорынь нүхэр Климов өөрөө өөдэ уруугаа нилээд харайлгажа байдагшье hаа, тэрэ тэжээл суглуулжа, малай фермэнүүдтэ зөөхэ тушаа хэмжээ абадаггүй.

Мүнөө колхозой гүүртэнүүд болон отарануудаар ябахада мал хүйтэн, муу байранууд соо дааража, үбhэ тэжээл дутамагтайгаар үбэлжүүлэгдэжэ байдаг. Тэжээл буйлуулжа, hайжаруулжа малда эдюулхэ хүдэлмэри эмхидхэгдэнэгүй. Үбhэ, солоомо, малай хүл доро хаягдажа үгтэнэ. Малажалай фермэнүүд кадрнуудаар үшөө хүсэлдүүлэгдээдүй. Малшадта ажалай болон ажаhуудалай зохид hайн услови байгуулагданагүй. Тэдэнэртэ үбэлэй сагта дулаан хубсаhа үгэхэ гэжэ колхозой правленидэ халуун намарhаа эхилээд хөөрэлдөөн ехээр болодог. Теэд олонхи малшад мүнөөшье болотор валенка гү, али дулаан дэгэл абаагүй байhаар.

Малшадай дунда культурно-гэгээрэлэй, агитационно-ойлгуулламжын хүдэлмэри муугаар ябуулагдана. Социалистическэ мүрысөөн дэлгэрүүлэгдэнэгүй. Колхозой партийна организациин секретарь нүхэр Балданов энэ хэрэгые hайжаруулха тушаа хэмжээ абаха ёhотой.

Саашадаа ажахыгаа гол hалбари—малажалые амжалтатайгаар хүгжөөхын түлөө колхозэй правлени болон партийна организаци, нэн түрүүндэ, бүхы анхаралаа хандуулха зэргэтэй. Мүнөө иигээд хүдэлмэриингөө гол хүсые малажалда элсүүлжэ, үбhэ, солоомо зөөлгые, малай үбэлэй адуулгые hайжаруулха, тэжээл хэршэжэ, буйлуулжа малда үгэхэ хүдэлмэри эмхидхэхэ хэрэгтэй. Тиихэдэ, нөөхи доторой хэрэгсэлдэ олон малаа, илангаяа эхэ малнуудаа гаргашалгые огто болюулха шухала.

Д. Аюшеев.

Племенной хүдэлмэри hайжаруулха

Сэлэнгын аймагай колхозууд ашаг шэмэ ехэтэй эбэртэ бодо мал үсхэдэг ажахынууд болонхой. Аймагай олохон колхозуудта племенной фермэнүүд бии. Молотовой, XVIII партсъездын, Калининай, Сталинай, Карл Марксын, Ленинэй, Кагановичын нэрэмжэтэ колхозууд симментальска үүлтэрэй племенной малтай. Тэдэнь манай эндэхи Забайкальеын эрхэ байдалда яhала hайнаар хүгжөөгдэнэ.

1951, 1952, 1953 онуудта дурсагдаhан колхозуудай зарим племенной фермэнүүд үнеэдhээ hү ехээр hаадаг болохын тулада горьтой хүдэлмэри ябуулhан, нилээд амжалта түйлаhан байна. Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой племенной фермэдэ эдэ жэлнүүдтэ үнеэн бүриhөө 2200 литр hү hаадаг hаа, үнгэрэгшэ жэлдэ 3500 литр hааhан байна. Энэ колхозой зарим hаалишад үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 5000 литр hү hааба.

Гэбэшье, зарим колхозуудта үнеэдhээ hү ехээр hаахын тулада үшөөл хүсэд оролдолго гаргагданагүй. Ленинэй, Кагановичын нэрэмжэтэ колхозуудай племенной фермын хүдэлмэри тон хангалтагүй. Эдэ колхозууд туд бүридөө 40—45 толгой hайн үүлтэрэй үнеэдтэй. Тэдэнь харууhалга, эдеэлүүлгэ муутай байна. Теэд дурсагдаhан колхозуудай правленинүүд племенной малдаа ёhотой анхарал хандуулдаггүй, тэдэнээ хайша хэрэгээр байлгадаг юм. Племенной фермэнүүдтэнь хүсэд хүрэхэ үбhэн, концентрат болон шэмэтэ тэжээл үгы шахуу. Байрань hайса сэбэрлэгдэнэгүй. Фермын хүдэлмэрилэгшэд ходо hэлгэгдэжэ байдаг. Тиимэhээ тэдэ малай түлөө харюусаха хүн үгы.

Сталинай, Калининай, Маленковой нэрэмжэтэ колхозуудай племенной үнеэдэй фермэнүүдтэ 1954 ондо урда жэлэйхидэ орходоо hү hаалга нилээд доошоо ороhон байна. Жэшээлхэдэ, Калининай нэрэмжэтэ колхозой племенной фермын hаалишад 1953 ондо үнеэн бүриhөө дунда зэргээр 2195,7 литр hү hааhан байгаа hаа, үнгэрэгшэ жэлдэ 1495 литр hааба.

Үүлтэртэ малай тоо толгой олошоруулха тухай анхарал багаар хандуулагдана. Маленковой, Ленинэй, Кагановичын нэрэмжэтэ колхозуудта племенной үнеэдэйнь тоо үсөөн болоо. Энэ хадаа дурсагдаhан колхозуудай, аймагай МТС-үүдэй, госплемрассаднигай хүтэлбэрилэгшэдэй племенной хэрэгтэ анхаралаа багаар хандуулhан дээрэhээ болоно. Иимэ шухала хэрэгтэ харюусалгагүйгөөр хандаhан дээрэhээнь үнеэдые искусственнаар ороондо оруулха түсэб жэлhээ жэлдэ таhалдуулагдана. Тельманэй нэрэмжэтэ колхоз искусственна үрэжүүлгын пункттай байhан аад, 1954 ондо тэрэнээ хэрэглээгүй байна. Тиигэжэ зарим үнеэдээ hубайруулба.

МТС-эй болон госплемрассаднигай мэргэжэлтэд колхозуудта ябадаг байбашье, үүлтэртэ мал тухай анхаралаа табидаггүй, племфермын хүдэлмэрилэгшэдтэ туhалдаггүй байна. Ветеринарна хангалга мууса эмхидхэгдэнхэй.

Б. Иванов.

Редакцида ерэhэн бэшэгүүд

Бэелүүлэгдээгүй хэмжээ-ябуулганууд

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленумэй түүхэтэ тогтоолой гараhанай hүүлээр манай колхозой гэшүүд ниитынгээ малажал хүгжөөхэ талаар тодорхой хэмжээ-ябуулгануудые хараалhан байна. Тиихэдээ малай тоо толгой олошоруулха, ашаг шэмыень дээшэлүүлхэ, тэрэ зорилгоор малдаа тэжээлэй бата бэхи база байгуулха, уужам дулаан шэнэ байрануудые бариха, малай харууhалга hайжаруулха гэhэн байгаа. Гэбэшье, тэдэ хэмжээ-ябуулгануудынь мүнөөдэр хүрэтэр хүсэндөө хүргэгдөөгүй байhаар.

Хони үсхэбэрилхэ тухай асуудал манай колхоздо хангалтагүйгөөр шиидхэгдэнэ. Хонидые дулаан байраар, садхалан тэжээлээр хангалга тухайда анхарал багаар хандуулагдана. Жэшээлхэдэ, Булагай адаг гэжэ газарта хонидой хэдэн отара бии.

Манай отарын хурьгалха хонид нёдондо үбэл уйтан байра соо олоороо байлгагдаhан юм. Тэдэ хонид дулаан байрадаа багтангүй заримаиинь газаа, хүйтэн хашаа соо хурьгалhан байна. Мүнөө жэлдэ нёдондонойхиhоо бүри олон хонидые хурьгалуулха байнабди. Теэд хониднай мүнөө хүрэтэр дулаан, уужам байраар хангагдаагүй байhаар. Энэ асуудалаар колхозойнгоо правленидэ хэдэн дахин хандаhан байгаабди. Теэд ямаршье үрэ гаранагүй.

Үнгэрhэн жэлнүүдтэ эндэхи отарануудай малшад сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэхэ улаан булантай, тэндээ радиоприёмнигтой байгаа hэн. Мүнөө радиомнайш дуугарнагүй. Малшадай культурна ажабайдал hайжаруулха талаар юушье хэгдэнэгүй.

Д. Найданов,
Хоринн аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн.

Малшадай эрилтэдэ хайхарамжагүйгөөр хандана

Мухаршэбэрэй аймагай Сутайн сомоной Молотовой нэрэмжэтэ колхозой гурбадахи бригадын малшад оролдосотой hайнаар ажаллажа, малаа хүшэ шадал hайнтайгаар, гарзалуулангүйгөөр ондо оруулжа байна. Теэд малшадай амарха, сүлөөтэй сагаа зохидоор үнгэргэхэ арга байдаггүй. Улаан булан мүнөө болотор эндэ түхеэрэгдээгүй юм. Шэнэ газетэ, журналнуудые, hонирхолтой номуудые сүлөөтэй саггаа малшадай уншаха гэхэдэ тэдэнь олдодоггүй.

Эндэхи малшадай дунда лекци, элидхэл, хөөрэлдөөнүүд оройдоошье болодоггүй. Уласхоорондын байдал тухай болон орон дотороо боложо байhан hонинууд тухай малшад юушье дууладаггүй байна.

Малшадайнгаа байра байдалые ба тэдэнэй дунда ойлгууламжын хүдэлмэри hайжаруулха талаар энэ колхозой правлени ба партийна организаци хэзээ зохихо хэмжээ абаха гээшэб?

Н. Очиржапов.

Багшанар болохо залуушуул

Улан-Удын педагогическа училищиин байгуулагдаhанhаа хойшо 10 холо гаран жэл үнгэрбэ. Энэ саг соо хэдэн зуугаад хүбүүд, басагад багшын мэргэжэлтэй боложо гаранхай. Гансахан үнгэрэгшэ жэлдэ 100-гаад шахуу хүн энэ училищиие дүүргэжэ гараба. Мүнөө жэлдэ үшөө 105 хүн дүүргэжэ гараха юм.

Багшанар гээшэ тансахан үзэг ном заагаад байха бэшэ, харин үхибүүдые али бүхы талаарнь тэгшээр хүмүүжүүлхэ зэргэтэй бшуу. Эгээл тиимэhээ педучилищиин hурагшадта дуу хүгжэм, уран зураг зааха талаар бага бэшэ анхарал табигдана. Мүн тэрэшэлэн спортивна хүдэлмэри үргэнөөр ябуулагдана. Эндэ дуу хүгжэмэй, гимнастическа, хоровой, фотозурагай болон бусад олон кружогууд хүдэлмэрилдэг. Арадай хүгжэмэй инструментнүүдэй оркестр ба бурят отделениинүүдэй оркестрнүүд бии. Эдэ оркестрнүүдтэ жараад шахуу hурагшад хабаадалсана. Хүгжэмшэд нүхэд Галактионов, Копыловский гэгшэд оркестрые хүтэлбэрилнэ.

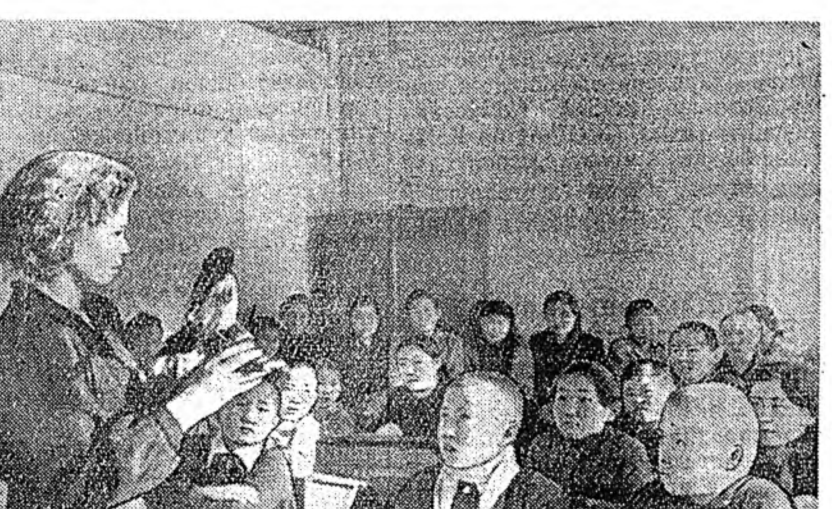
Педагогическа училищиин ажабайдалай зарим талые харуулhан хэдэхэн зурагуудые эндэ толилбобди.

Нэгэдэхи зураг дээрэ: училищиин бурят-монгол отделениин 2-дохи «Б» классай hурагшад физикын урогто hууна. Багша Сергей Хулукшанович Митанов энэ урогые үнгэргэжэ байна. Эрхим hурагшад комсомолканууд Анна Батуева, Дыжит Гатанова гэгшэд наада захада hууна.

Хоёрдохи зураг дээрэ: оркестртэ хабаадалсадаг hурагшад Валентина Малых, Полина Пискунова, Тамара Шабалина гэгшэд Чайковскиин «Хун шубуута нуур» гэhэн баледhээ вальс наадажа байна.

Гурбадахи зураг дээрэ: училищиин дүрбэдэхи классай hурагша Нина Солякова татар яhанайшье hаа, бурят хэлэ тон hайнаар мэдэдэг юм. Энэ hурагша Иволгын аймагай «Коминтерн» колхозой дэргэдэхи эхин hургуулиин 3-дахи класста түрэлхи хэлээр жэшээтэ урок үнгэргэжэ байна.

А. Мантаевай фото-очерк.

Партиин зүб политика бэелүүлhэнэй ашаар 1918 оной намарhаа эхилжэ дунда шадалтай олониитэ таряашад Советскэ засагай талада ороhон байна. Дунда шадалтай таряашадай хараа бодолдо болоhон энэ эрид хубилалтые Коммунистическэ парти VIII съездынгээ шиидхэбэринүүд соо батадхаhан байна. Партимнай таряашанай асуудалаар стратегическэ шэнэ лозунг—үгытэйшүүлдэ түшэглэн, дунда шадалтантай бата бэхи холбоо барисаа байгуулха, нюдарган баяшуулда эсэргүүгээр тэмсэхэ гэhэн лозунг дэбжүүлэн табяа hэн. Дунда шадалтай таряашадта хандалга тухай В. И. Ленинэй бэшэжэ, дурадхаhан резолюци тус съезд дээрэ баталагдан абтаа hэн. Партийна организацинууд, тус тус коммунистнууд хүдэлмэришэн ангиин ба дунда шадалтай таряашадай хоорондохи холбоо барисаае бэхижүүлхын тулада дунда шадалтай таряашаниие нюдарган баяшуулhаа тон наринаар илгаха, дунда шадалтанай эрилтэнүүдтэ анхаралтайгаар хандаха ёhотой, нюдарган баяшуулда эсэргүү хэмжээнүүдые дунда шадалтан тушаа яабашье хэрэглэжэ болохогүй ёhотой гэжэ тэрэ резолюци соогоо съезд эриhэн байна.

Партиин VIII съезд деревнидэ эхилhэн колхозно хүдэлөөндэ хайшан гэжэ хандаха ябадалаа тодорхойлhон, хүдөө ажахын артельнүүдые, коммунануудые, бүлгэмүүдые байгуулха талаар заахаишье баалалта гаргахагүй гэжэ уридшалан hэргылhэн байна. Эпээнтэйгээ хамта съезд хадаа бүлгэмүүд ба хүдөө ажахын коммунанууд боложо таряашадай hайндураараа нэгэдэхэ ябадал дэмжэхые дурадхаhан байна. Съезд болбол дунда шадалтанда туhаламжа үзүүлхэ, алба налогыень хүнгэдхэхэ тодорхой хэмжээнүүдые хараалаа hэн.

Гүрэнэй аппарадай хүдэлмэриие hайжаруулха, бюрократ-хойрогзан гаргадаг хүдэлмэрилэгшэдые хатуу шангаар хэhээхэ ба намнаха ябадалhаа хүдэлмэришэн анги дунда шадалтай таряашад хоёрой холбоо барисаае бэхижүүлхэ хэрэг нилээд дулдыдажа байгаа.

VIII съезд «Деревнидэ политическэ пропаганда ба культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри ябуулха тухай» тусхай шиидхэбэри баталан абаа hэн. Деревнидэ партиин хэхэ ажалябуулгын дэлгэрэнгы программа тэрэ резолюци сооно үгтэhэн байха юм. Тэндэнь коммунистическэ пропаганда хэхэ, ниитэ эрдэм, агрокультурна эрдэм дэлгэрүүлхэ зорилго табигдаhан байна.

Партиин VIII съездын хараалhан политиканъ хүдэлмэришэн ангиин ба дунда шадалтай таряашадай хоорондохи сэрэгэй-политическэ холбоо барисаа бэхижүүлээ, интервентнүүдэй ба сагаантанай нэгэдэмэл хүсые Советскэ ороной илаха арга олгоо.

1921 ондо болоhон партиин X съезд сэрэгэй политикаhаа шэнэ экономическа политикада орохо тухай түүхэтэ шиидхэбэри баталан абаhан байна. Энэ хадаа хүдэлмэришэн анги ажалша таряашан хоёрой холбоо барисаае ажахын шэнэ үндэhэ hуури дээрэ бэхижүүлхэ имагта зүб политика мүн байгаа. Энэ политика манай орон дотор социализм амжалтатайгаар байгуулха арга олгоо. Социализм байгуулха үедэ манай парти хүдэлмэришэн анги ажалша таряашан хоёрой холбоо барисаа улам бэхижүүлхэ политикые эрид шууд бэелүүлжэ байгаа.

Оронoo социалистическээр индустриализацилгын съезд болоhон партиин XIV съезд, хүдөө ажахые коллективизацилгын съезд болоhон XV съезд хадаа пролетаринадай засагаа абаhанай hүүлээр эгээн бэрхэтэй зорилгые, таряашанай үмсын жэжэ ажахынуудые социалистическэ ёhoop шэнэдхэн хубилгаха ленинскэ кооперативна сэсэн мэргэн түсэбые, тэдэ ажахынуудые колхозуудай замда оруулха түсэбые бэелүүлхэ зорилго шиидхэхэдэ угаа ехэ удхашанартай байгаа. Түүхэтэ энэ зорилгые партимнай арад зоной, партиин дайсадта эсэргүү троцкистнуудта ба бухаринецуудта эсэргүү тэмсэл хэжэ бэелүүлээ hэн.

Манай орон дотор социализмын илажа, коммунизмда шата дамжан орохотой хамта хүдэлмэришэн анги ба колхозно таряашад хоёрой хоорондохи холбоо барисаае бүри бэхижүүлхэ шухала болоно. Ушарынь энэ хани барисаан—коммунистическэ общество амжалтатайгаар байгуулха тон шухала арга мүн.

Коммунистическэ партиин байгуулан бэхижүүлhэн хүдэлмэришэн анги таряашад хоёрой хоорондохи холбоо барисаан 1941—1945 онуудай Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай шэрүүн шанга шалгалтые амжалтатайгаар дабажа гараа.

Хүдэлмэришэн ангиин ба колхозно таряашадай хоорондохи холбоо барисаанай хүсэ шадалынь, удхашанарынь ямар баримта дээрэhээ угаа тодоор харагдааб гэбэл, дайнай hүүлээр «Советскэ гүрэн дайгаар hандаргагдаhан ажахыгаа богонихон болзор соо, имагтал өөрынгөө хүсөөр ба зөөреэр, газаа тээhээ туhаламжа абангүйгөөр hэргээн бодхоогоод, тэрэнээ урагшань дабшуулаа, тиигэжэ дайнай урда тээхи үеын ажахын показательнуудые үлүүлжэ гараа» (Г. М. Маленков, ВКП (б)-гэй Центральна Комитедэй хүдэлмэри тухай партиин XIX съездэ хэhэн тоосоото элидхэл, 1952 он, нюур 35).

Хүдэлмэришэн ангиин, колхозно таряашадай хоорондохи холбоо барисаан, хани харилсаан хадаа манай ороной коммунизм байгуулжа байгаа мүнөө үедэ илангаяа ехэ удхашанартай болоо.

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленум хүдөө ажахые хүгжөөхэ дэлгэрэнгы программа баталан хараалаа. Сентябрьска Пленумэй шиидхэбэринүүд манай ороной хүдэлмэришэн анги таряашад хоёрой холбоо барисаае хүгжөөн бэхижүүлхэ, колхозно таряашадта хүдэлмэришэн ангиин бүри hайнаар туhалдаг байха ябадалда зорюулагданхай.

Мүнөө хүдэлмэришэн анги колхозно таряашадта түрүүшынхиhээ бүри ехээр, бүри hайнаар туhалдаг боложо байна. Социалистическэ город хүдөө ажахые түрүү зэргын машинануудаар хангалгаhаа эхилэн, культурно-гэгээрэлэй хүдэлмэри хэхэ хүрэтэрөө колхозно деревнидэ туhална.

Хүдөө ажахые шэнэ техникээр хангаха хэрэг бүри hайжаржа байна. 1954 оной имагтал 9 hара соо хүдөө ажахымнай 134 мянган трактор (15 мориной хүсэтэй), ашаанай 81 мянган автомашина, ороohо таряанай 26 мянган комбайн, 19 мянга үлүүтэй тракторна ба самоходно сенокосилка, хартаабха хуряаха 9 мянга үлүүтэй комбайн, мүн хүбэн, свёкло, нарин улhа хуряаха олон комбайнуудые, ороohо сэбэрлэхэ ба хүдөө ажахын бусад олон машинануудые абаа.

Мүнөө үедэ республикымнай 38 МТС-тэ 4174 трактор (15 мориной хүсэтэй), 1045 комбайн, 1679 культиватор, ороohо сэбэрлэхэ 180 гаран машина, мүн хүдөө ажахын бусад олон машинанууд бии. Гансал 1954 ондо Бурят-Монголой хүдөө ажахы элдэб маркын 220 гаран трактор абаа.

Промышленна предприятинууд колхозуудта шефскэ ехэ туhаламжа хүргэнэ. Үнгэрhэн жэл Улан-Удэ городой промышленна предприятинуудай хүдэлмэришэд колхозуудта малай олон байрануудые, силосэй зуу гаран түхеэрэлгэнүүдые баряа.

Хүдэлмэришэн анги кадрнуудаа бэхижүүлхэдэнь колхозуудта, МТС-үүдтэ ехэ туhа хүргэнэ. КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска болон февральско-мартовска Пленумүүдэй hүүлээр промышленностьhаа, арадай ажахын бусад hалбаринуудhаа, мүн элдэб эмхи зургаануудhаа олон тоото инженернүүд, техникүүд, агрономууд, зоотехникүүд хүдөө ажахыда хүдэлмэрилхөөр эльгээгдээ. Имагтал манай республикын эмхи зургаануудhаа МТС-үүдтэ хододоо хүдэлмэрилхөөр 214 инженернүүд ба техникүүд, 130 шахуу агрономууд, 470 гаран зоотехникүүд болон ветеринарна хүдэлмэрилэгшэд, 50 милиоратор, 38 землеустроительнууд эльгээгдээ. Урдань механизаторнууд байhан 351 хүн, тэрэ тоодо 210 трактористнууд, 25 комбайнернууд промышленна предприятинуудhаамнай эльгээгдээ.

КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска, февральско-мартовска, июньскэ Пленумүүдэй шиидхэбэринүүдые амжалтатай түргэнөөр бэелүүлхын түлөө хүдэлмэришэн ангиин хэдэг шэн зоригто тэмсэл манай ороной хүдэлмэришэдэй ба таряашадай холбоо барисаагай бата хүсые эли тодоор харуулна.

Хүдэлмэришэн, таряашанай холбоо барисаанай ажахын үндэhэ hуурииe улам үргэдхэн бэхижүүлхэ хэрэгтэ советскэ худалдаа наймаае бүри hайжаруулха ябадал шухала удхашанартай байна.

Таряашадай дунда культурно-гэгээрэлэй, партийно-политическэ хүдэлмэри hайжаруулха тушаа парти, правительствын абаhан хэмжээ-ябуулганууд хүдэлмэришэн анги таряашан хоёрой холбоо барисаае саашадань бэхижүүлхэдэ угаа ехэ туhа хүргэхэ байна.

Хүдөө ажахые хүтэлбэрилхэ партийна болон советскэ хүтэлбэриие шэнэдхэн hайжаруулха шухала гэжэ КПСС-эй ЦК-гэй сентябрьска Пленум тэмдэглээ hэн. МТС бүхэндэ партиин райкомой секретарь түрүүтэйгээр бүлэг хүдэлмэрилэгшэдые райкомуудта бии болгохо тухай пленумэй абаhан шиидхэбэри тон шухала байна.

Коммунистическэ общество амжалтатайгаар байгуулха шухала арга нүхэсэл бологшо хүдэлмэришэн, таряашанай творческо холбоо барисаае улам бүри бэхижүүлхын тула Парти, Правительствомнай бүхы хүсөөрөө оролдоно.

СССР дотор хүдэлмэришэн, таряашанай холбоо барисаа байгуулан бэхижүүлhэн дүй дүршэл уласхоорондын угаа ехэ удхашанартай юм. Энэ дүй дүршэлые үндэhэ болгон, арадай демократиин оронуудай коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинууд өөhэдынгөө оронуудта таряашад тухай асуудал шиидхэжэ, социализм байгуулха бодото замуудые хараалан зохёоно.

Буржуазида ба помещигүүдтэ эсэргүү тэмсэхэ зуураа, хүдэлмэришэн, таряашанай революционно хани харилсаа байгуулан бэхижүүлhэн манай Коммунистическэ партиин дүй дүршэлые мүнөөнэй капитализмда эсэргүүсэн тэмсэхэдээ капиталистическэ оронуудай коммунистическэ болон хүдэлмэришэнэй партинууд барандаа хэрэглэнэ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ парти бүхы дэлхэйн хүдэлмэришэн, таряашадта капиталистическэ дарлалтаhаа сүлөөрхэ имагта зүб замыень—эдэнэй революционно холбоо барисаагаа бэхижүүлхэ, Коммунистическэ партиингаа хүтэлбэри доро нягтаар жагсаха замыень заажа үгөө. Хүдэлмэришэн, таряашанай бата бэхи холбоо барисаае гол үндэhэ болгодог, Коммунистическэ партяар хүтэлбэрилүүлдэг общество илагдашагүй байдаг юм гэжэ манай Советскэ Союзай Коммунистическэ парти бодото байдал дээрэhээ гэршэлэн харуулаа.

Г. НИКОЛАЕВ.

Научно-техническэ харилсан ажаллалгын талаар Советско-Хитадай Комиссиин сесси тухай

КОММЮНИКЕ

Советскэ Союзай ба Хитадай Арадай Республикын хоорондо научно-техническэ харилсан ажаллалгын талаар Советско-Хитадай Комиссиин нэгэдэхи сесси 1954 оной декабрьда Москвада болоһон байна.

Сесси хадаа нүхэдэй ёһоор үгээ ойлголсогын оршон байдалда үнгэржэ, эмхидхэлэй асуудалнуудые, хоёр ороной хоорондо научно-техническэ харилсан ажаллалга бэелүүлхэ талаар хэмжээ-ябуулгануудые хаража үзэһэн, мүн арадай ажахын элдэб һалбаринуудта техническэ туһаламжа үзүүлхэ талаар бэе бэедээ дааха абаһан уялгануудые тодорхойлһон Протоколые баталһан байна.

Советскэ Союз промышленна барилгануудай талаар (металлургическа болон машина бүтээлгын заводуудые, электростанциинуудые болон бусадые) проектно-техническэ документацинуудые, машинанууд болон түхеэрэлгэнүүдые үйлэдбэрилхэ чертежнүүдые промышленна олон түхэлэй продукцинуудые үйлэдбэрилхэ техническэ документацинуудые түлөөһэгүйгөөр үгэжэ, Хитадай Арадай Республикада туһалха байна. Тэрэшэлэн, советскэ научно-техническэ бэ һуралсалай литература, зарим стандартнууд ба тайлбари үгэһэн материалнууд дамжуулан үгтэхэ юм.

Хитадай Арадай Республика хадаа хүнгэн, фармацевтическэ ба нюһагай промышленностиин зүйлнүүдые үйлэдбэрилгын технологи тухай заабаринуудые ба тэдэнэй түхэлнүүдые Советскэ Союзда түлөөһэгүйгөөр дамжуулан үгэхэ байна. Хүдөө ажахын культуранууд, тэрэ тоодо субтропическа ургамалнууд, цитрусово, овоцной, элдэб янзын ороонһото ба бусад культуранууд үгэлсэхэ байна. Хитадай Арадай Республика хадаа арадайнгаа ажахын зарим һалбаринуудай түйлалтануудтай болон хүдэлмэриин дүй дүршэлтэй танилсаха арга боложо советскэ мэргэжэлтэдтэ олгохо байна.

Хитадай делегаци хадаа Советско-Хитадай Комиссиин нэгэдэхи сессиин боложо байха үедэ Москватай, Ленинградай болон Уралай промышленна предприятинуудтай, научна эмхи зургаануудтай танилсаһан байна.

Сессиин хүдэлмэридэ научно-техническэ харилсан ажаллалгын талаар Советско-Хитадай Комиссиин гэшүүдһээ гадна, СССР-эй ба КНР-эй хэдэ хэдэн министерствэнүүдэй болон научна эмхи зургаануудай түлөөлэгшэд хабаадалсаһан байна.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй секретариадай коммюнике

ВЕНА, январиин 18. (ТАСС). Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй секретариат доро дурсагдаһан коммюнике тунхаглаа: «Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюрогой үргэн заседани январиин 18-да Венэдэ болохо байна.

Бюро иимэ зүйлнүүдые зүбшэн хэлсэхэ юм:

1. Ядерна зэбсэг хэрэглэхэ тухай шиидхэбэри Хойто-атлантическа пактын соведэй гаргаад байгаа-дань эб найрамдалай хүдэлөөнэй үмэнэ табигдажа байһан зорилгонууд.

2. Германска милитаризмые һэргээлгэдэ шэглүүлэгдэһэн парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталгалда ба бэелүүлгэдэ эсэргүүсэн эб найрамдалда дуратай бүхы хүсэнүүдэй тэмсэлэй саашанхи хүгжэлтэ.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюрогой үргэн заседанида Фредерик Жолио-Кюрин түрүүлэгэ доро Европын, Азиин, Америкын, Африкын ба Австралиин 30 ороной түлөөлэгшэд хабаадаха байна.

Эб найрамдалай Бүхэдэлхэйн Соведэй Бюрогой энэ заседанида хэблэлэй түлөөлэгшэд байлсажа шадаха байна».

Италиин коммунистическэ партиин нүлөөн ехэ болоно

РИМ, январиин 17. (ТАСС). Үргэн олон хүн зоной дунда итальянска коммунистическэ партиин нүлөөнэй ургажа байһан тухай «Унита» газетэ мэдээсэнэ. Һүүлэй хоёр һара соо хойто Италида коммунистическэ партиин организацинуудай тоо нилээд олон болоо гэжэ газетэ заана. Жэшээлхэдэ, партиина организацинуудай гэшүүдэй тоо нилээд олон болоһон байха юм. Милан провинцида партиин гэшүүдэй тоо 5.538 хүн, Болонья провинцида—5.532 хүн, Модена провинцида—3.201 хүн болоһон байна.

Германска асуудалаар Советскэ правительствын хэһэн Мэдүүлгэ тушаа хариин гүрэнүүдэй олониитын һанамжа

ГЕРМАНСКА ДЕМОКРАТИЧЕСКА РЕСПУБЛИКА

БЕРЛИН, январиин 17. (ТАСС). Германска асуудалаар хэгдэһэн Советскэ правительствын Мэдүүлгэдэ немецкэ бүхы олониитэ ехэ анхарал хандуулна. Германиие эбэй ёһоор нэгэдүүлгэдэ, эб найрамдалые бэхижүүлгэдэ ба уласхоорондын харилсаануудай түгшүүрилые һуларуулгада шэглүүлэгдэһэн Советскэ Союзай шэнэ үүсхэлые Зүүн ба Баруун Германиин немецүүд ехээр һайшаана.

ГДР-эй хүдөө ажахын түрүүшүүлэй залуушуулай конференциин дүүрэһэнэй һүүлээр Шверинэдэ 40 мянган хүнэй хабаадалгатай митинг боложо, германска асуудалаар Советскэ правительствын оруулһан дурадхалые немецкэ арадай дэмжэжэ байһые эли тодоор харуулһан байна.

СЕПГ-эй ЦК-гэй нэгэдэхи секретарь, ГДР-эй премьер-министрын орлогшо Вальтер Ульбрихт митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ, германска асуудалые эбэй ёһоор шиидхэхэ, Германиие нэгэдүүлхэ зам заажа үгэһэн Советскэ правительствын Мэдүүлгын ехэ удхашанартайе онсо тэмдэглээ.

Баруун Германиие дахин зэбсэглэлгэдэ ба Германиие хоёр хуби болгон хубаалгада шэглүүлэгдэһэн парижска сэрэгэй хэлсээнүүдэй агрессивна шэнжэтэй байһые онсо тэмдэглэхэ зуураа, Ульбрихт иигэжэ мэдүүлээ:

Парижска хэлсээнүүд тухай асуудал хэгдэһэн голосовани хадаа Гитлерта онсо түлөөлэгэ олгохо түхэй 1933 ондо Рейхстагта болоһон голосовани тон адли ухатай байна. Энэ хадаа дайнда бэлэдхэл хэхэ түлөөлэлгэ үгэһэн ушар байһан юм. Парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталалга Германиие нэгэдүүлхын орондо милитаризмые һэргээхэ гэһэн удхатай байна. Эсэслэн баталалгын (парижска хэлсээнүүдые. — Ред.) һүүлээр Германиие нэгэдүүлхэ тухай хэлсээ хэхэ аргатай байхагүй гэжэ боннско правительствын мэдүүлдэг байһанинь тон худал хуурмаг баталамжанууд болоно.

Германска асуудалаар хэгдэһэн Советскэ правительствын Мэдүүлгые Германидахи эб найрамдалда дуратай хүсэнүүд һайшаана. Юуб гэхэдэ, Советскэ правительствэ энэ бэрхэшээлтэй оршон байдалда ниитэ германска демократическа һунгалта үнгэргэхые дурадхаһан байна гэжэ Ульбрихт үргэлжэлүүлэн хэлээ.

Парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталгалда эсэргүүсэн, Германиие нэгэдүүлхын түлөө тэмсэлые шангадхахыень Баруун Германиин хүдэлмэришэдые, таряашад болон интеллигенцые, бүхы немецкэ арадые Ульбрихт уряалаа.

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ Г. М. Маленковто эльгээхэ телеграммын текстые митингдэ хабаадагшад нэгэн дуугаар баталан абаа. Тэрээн соонь иигэжэ хэлэгдэнэ:

Парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталхаһаа боннско бундестагай арсаад байһан эрхэ байдалда сүлөөтэ демократическа һунгалтые 1955 ондо үнгэргэхэ тухай дурадхалые мүн Баруун Германиин олонхи хүн зон дэмжэжэ байха гэжэ бидэнэр этигэнэбди. Юуб гэхэдэ, иимэ дурадхал тэрэнэй өөһэдынь шухала интересүүдтэ зохилдохо байна.

Манай Эхэ оронииe эбэй ёһоор нэгэдхэ аргагүй болгохо байһан Баруун Германиие зэбсэглэхэ тухай парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталалгада эсэргүү тэмсэлые шангадхаха уряатайгаар Баруун Германиин социал-демократическа партиин гэшүүдтэ, мүн профсоюзуудай гэшүүдтэ митингдэ хабаадагшад хандаһан байна. Ниитэгерманска демократическа һунгалтые 1955 ондо үнгэргэхэ тухай Советскэ правительствын дурадхал германска асуудалые эбэй ёһоор шиидхэхэ бодото зам заажа үгэнэ гэжэ хандалга соо онсо тэмдэглэгдэнэ.

Галлада немецкэ горнягуудай конференци болоо. Тэрээндэ ГДР-эй болон Баруун Германиин промышленностиин түс һалбарини хүдэлмэрилэгшэдэй түлөөлэгшэд хабаадалсаһан байна. Конференцидэ хабаадагшад германска асуудалаар Советскэ правительствын Мэдүүлгые ехэ хангяар угтаа.

ФРАНЦИ

ПАРИЖ, январиин 17. (ТАСС). Германска асуудалаар Советскэ правительствын Мэдүүлгые французскэ хэблэл үргэнөөр тайлбарилна. Газетэнүүд хадаа энэ шухала документдэ ехэ удхашанар олгохо зуураа, тэрэниие хүсэдөөр гү, али дэлгэрэнгыгээр найруулан толилһон байна. Гэбэшье, баруунай үзэл бодолтойдог хэблэл хадаа Мэдүүлгын удхашанарые балартуулхые оролдохо зуураа, «пропаганда» дэлгэрүүлхын тулада иимэ мэдүүлгэ хэгдээ гэжэ бэшэнэ.

Германска асуудалаар советскэ Мэдүүлгэ «парижска хэлсээнүүдтэ эсэргүүсэн СССР-эй добтолго хэгдэбэ» шухала үе болоно гэжэ «Фигаро» газетэ бэшэнэ.

«Попюлер де Пари» гэжэ французска социалистнуудай газетэ Советскэ правительствын Мэдүүлгые тайлбарилха зуураа, Советскэ Союз Германиие нэгэдүүлхые хүсэнэгүй гэһэн хэбэртэйгээр хардалга гүрдэлгэнүүдые хэһэн байна.

Советскэ правительствын Мэдүүлгэ германска олониитые, илангаа социал-демократнуудые ехээр һонирхуулаа гэжэ «Комба» газетэ бэшэнэ.

Энэ Мэдүүлгэ Баруун Германиин «правительственнэ коалициин зарим хубиин дунда ондоо шэнэ һанал бодол түрүүлжэ болохо байна» гэжэ газетэ онсо тэмдэглэнэ.

Парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталһанай һүүлээр Германиие нэгэдүүлхэ тухай хэлсээнүүдые хэжэ болохо юм гэһэн хэбэртэйгээр баталдаг Мендес-Франсын правительствын мэхэ гохые Советскэ Союз элишэлбэ. Уласхоорондын хиналта доро сүлөөтэ һунгалта үнгэргэжэ, Германиин нэгэдэл тухай асуудалые мүнөө жэлдэшье шиидхэжэ болохо байһые Советскэ Союз харуулба гэжэ «Юманите» газетэ бэшэнэ.

СССР «сүлөөтэ һунгалта үнгэргэхые хүсэнэгүй» гэжэ худал хуурмаг үгэнүүдээр халхабша хээд, Германиин хоёр хуби боложо хубаарһые хэтэдэнь үлөөхэ гэһэн политика мүнөөшье ябуулха аргагүй болоод байна гэжэ «Юманите» газетэ мэдүүлнэ.

ЧЕХОСЛОВАКИ

ПРАГА, январиин 17. (ТАСС). Германска асуудалаар Советскэ правительствын Мэдүүлгые чехословацка арад ехээр һайшаана гэжэ «Руде право» газетэ түрүү бэшэг соогоо онсо тэмдэглэнэ.

Хэрбээ парижска хэлсээнүүдэй эсэслэн баталагдаад байгаа һаа, аюулгүй байдалаа хангаха хэмжээнүүдые эб найрамдалда дуратай бүхы гүрэнүүдтэй хамта абахабди гэжэ манай правительствэ чехословацка арадай хүсэлдэ зохилдуулан, Москвого Зүблөөн дээрэ мэдүүлээ һэн гэжэ газетэ саашань бэшэнэ.

Парижска хэлсээнүүдэй мүнөө эсэслэн баталагдаагүй байхада, амгалан ба демократическа ёһоор Германиие нэгэдүүлхэ арга боломжо үшөө бии. Тиимэһээ Советскэ правительствын Мэдүүлгэ германска асуудалые эбэй ёһоор шиидхэхэ арга боломжо бии гэжэ энэ шиидхэхэ үедэ зааја үгэһэн дээрэһээ илангаа ехэ удхашанартай байна.

Бусад гүрэнүүдтэ эсэргүү шэглүүлэгдэһэн сэрэгэй блогуудта Германиин али нэгэ хубиин орохо аргагүй байха зам — Германиин нэгэдэлые туйлаха гансахан лэ зам гэжэ Советскэ правительствын Мэдүүлгэ немецкэ арадта эли тодоор заажа үгэнэ.

Нүгөөдэ замда, Германиин хоёр хуби болон хубаараад байлгада туһалха ба шэнэ дайнда бэлэдхэхэ түсэбүүдтэ германска арадые хабаадуулха парижска хэлсээнүүдэй замда орологһоонь тэрэниие Советскэ правительствын Мэдүүлгэ аршалан хамгаална.

ВЕНГРИ

БУДАПЕШТ, январиин 17. (ТАСС). Германска асуудалаар Советскэ правительствын хэһэн Мэдүүлгые «Хоёр зам» гэһэн түрүү бэшэг соогоо «Сабад неп» гэжэ газетэ тайлбарилна.

Энэ Мэдүүлгэ хадаа парижска хэлсээнүүдые эсэслэн баталалга Германиие нэгэдүүлхэ аргагүй болгохо гэжэ Баруун оронуудай олониитэдэ үшөө дахин уридшалан һануулна. Германска арадай үмэнэ хоёр зам бии: нэгэ замынь—парижска хэлсээнүүдэй заагдана, хоёрдохи замынь—Советскэ Союзаар дурадхагдаһан байна. Нэгэдэхи зам—парижска хэлсээнүүдэй зам хадаа Германиие эбэй ёһоор нэгэдүүлхэ аргагүй болгохо байна. Энэ зам хадаа үгырэн ядаралда хүргэжэ, Германиин баруун талын хүн зониие дайнай аюулда хүргэхэ зам, дам хоорондоо алалсалгын дайнда германска арадые хүргэхэ зам болоно. Хоёрдохи зам хадаа германска асуудалые эбэй ёһоор шиидхэжэ, нэгэдэмэл, демократическа, бэеэ даанхай ба эб найрамдалда дуратай Германиие байгуулха зам болоно. Хэрбээ германска арадай хоёрдохи замаарнь ябаа һаань, өөрынь бодото суверенитет дахин оложо, дэлхэйн гүрэнүүдэй дунда ёһото һуурияа эзэлхэ байна гэжэ газетэ онсо тэмдэглэнэ.

ХИТАД

ПЕКИН, январиин 17. (ТАСС). Германска асуудалаар Советскэ правительствын Мэдүүлгын текстые түрүүшынгээ хуудаһануудта томо гаршагтайгаар пекинскэ газетэнүүд мүнөөдэр хэсэдөөр толилоо. Советскэ правительствын Мэдүүлгэ КНР-эй радиостанцинуудаар мүн лэ дамжуулагдаһан байна.

ШАНХАЙ, январиин 17. (ТАСС). «Цзефанжибао», «Синьвэньжибао», «Вэньхуэйбао» гэжэ шанхайска газетэнүүд германска асуудалаар Советскэ правительствын Мэдүүлгые түрүүшынгээ хуудаһануудта томо гаршагтайнуудаар мүнөөдэр тунхаглаа.

Атомна энергиие амгалан ажалда хэрэглэхэ асуудалаар уласхоорондын конференцидэ бэлэдхэхэ ООН-эй консультативна комитедэй заседани нээгдэбэ

НЬЮ-ЙОРК, январиин 18. (ТАСС). Атомна энергиие амгалан ажалда хэрэглэхэ асуудалаар уласхоорондын конференцидэ бэлэдхэхэ талаар консультативна комитет Нэгэдэмэл Нациянуудай Организациин штаб-квартира соо хүдэлмэреэ эхилбэ. Атомна энергиие амгалан ажалда хэрэглэхэ талаар уласхоорондын харилсаан байгуулха хүгжөөхэ тушаа ООН-эй Генеральна Ассамблейн 9-дэхи сессиин баталан абаһан резолюциин ёһоор консультативна комитет байгуулагдаһан юм.

Атомна энергиие амгалан ажалда хэрэглэхэ асуудалаар уласхоорондын конференци эмхидхэхын тулада консультативна комитет байгуулагдаа һэн. Энэ конференци хадаа «Атомна энергиие хүн түрэлтэнэй аша туһада хэрэглэхэ гэһэн этигэл найдабаринуудай бэелүүлэгдэхын тулада тон шухала эрдэм мэдэсые ба үзэл бодолые дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ ехээр үүргэ дүүргэхэ бэээ» гэжэ найдадаг тухайгаа заседаниие нээхэдээ ООН-эй генеральна секретарь Хаммаршельд мэдүүлһэн байна. Консультативна комитедэй заседани саашадаашье хаамалаар үнгэргэгдэхэ юм гэжэ генеральна секретарь соносхоһон байна.

Консультативна комитедэй заседаниин даб дээрэ зүбшэн хэлсэхэ зүйлнүүдые ООН-эй секретариат соносхоһон байгаа. Тэрээн дээрэһээнь хаража үзэхэдэ, консультативна комитет эмхидхэлэй асуудалнуудые, тусхайлбал, уласхоорондын конференци зарлаха болзор ба тэрэнэй хүдэлмэри хэды саг соо үргэлжэлхэб гэһэн асуудалые, тэрэнэй хаана зарлагдаха байһан тухай асуудалые, тэрэнэй даб дээрэ зүбшэн хэлсэхэ зүйлнүүд тухай асуудалые гол түлэб шиидхэхэ юм.

СССР-эй, Англиин, США-гэй, Индиин, Канадын, Франциин ба Бразилиин түлөөлэгшэд консультативна комитедэй хүдэлмэридэ хабаадаха юм. Советскэ Союзай түлөөлэгшөөр академик Д. В. Скобельцын түс комитедэй хүдэлмэридэ хабаадаха байна.

Хүн зониие олоор хюдаха зэбсэг хорихые Индийскэ национальный конгресс гэжэ партиин гүйсэдком эринэ

ПАРИЖ, январиин 17. (ТАСС). Франс Пресс агентствын корреспондент Мадрасһаа иигэжэ дамжуулба:

Термоядерна зэбсэг хорихо ба атомна бомбонуудые туршалгые зогсоохо уряатайгаар Индийскэ национальный конгресс гэжэ партиин гүйсэдком бүхы оронуудта мүнөөдэр хандаа.

Коста-Рикэдэхи события тушаа

НЬЮ-ЙОРК, январиин 17. (ТАСС). Юнайтед Пресс агентствын корреспондентын дамжуулһанай ёһоор, Санта-Роса город шадар интервентнүүдэй эзэлжэ байһан гансахан лэ аэродромые тэдэнэй орхижо ошохыень Коста-Рикын зэбсэгтэ хүсэнүүд баадхаһан байна. Либерия, Санта-Роса городууд шадар болоһон ехэ байлдаануудай һүүлээр байлдаан намдуу болоод байна гэжэ правительствэнэй сэрэгүүдэй штабай мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Интервентнүүдэй радиостанциин мэдээсэлэнэй ёһоор, Санта-Роса шадар болоһон байлдаанай үедэ тэдэниие толгойлогшо Теодоро Пикадо-Младший алуулһан байна.

РЕСПУБЛИКА ДОТОР

Порт-Артур хамгаалалсагшатай уулзалга

Бурят-Монголой гүрэнэй ород драматическа театрын коллектив «Порт-Артур» гэжэ зужэг шэнээр табихаар бэлэдхэжэ байна. 1904—1905 онуудта болоһон ород-японско дайнда Порт-Артурые баатарлигаар хамгаалалсаһан, Георгиевскэ орденой кавалер Иван Семенович Яковлевтай театрын артистнууд уулзаба. Нүхэр Яковлев Порт-Артурые ба[...] тарлигаар хамгаалһан 11 һары[н] байлдаан тухай артистнуудта һонир[...] холтойгоор хөөрэжэ үгөө.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Иван Семенович Яковлев артистнуудтай хөөрэлдэж[э] байна.

В. Шитиковэй фото.

Олон жэлдэ таһалгаряагүй ажаллаһанай түлөө

Улан-Удын Ленинэй ордено паровозо-вагонно заводой хэдэн цехүүдэй олон зуугаад хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшад олон жэлэй турша ашагтай һайнаар ажаллаһанайгаа түлөө хэдэн мянгаад түхэригэй шан абаба. Жэшээнь, шэрэм шудхалгын цехын мастер П. М. Казбанов 4205 түхэриг, шэрэм шудхагшад Н. В. Воробьев — 2400, Б. П. Цуканов — 2771, формовщик А. И. Малков — 2403 түхэриг абаа. Мүн 1500—2000 түхэриг абаһан хүдэлмэришэд олон.

Заводой гансахан шэрэм шудхалгын цехынхидтэ 579 мянган 791 түхэриг хубаагдажа үгтөө. Хамта заводой хүдэлмэришэд, инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэд болон албахаагшадта үнгэрһэн жэлэй туршада 2 миллион 28 мянган түхэригэй шан олон жэлэй туршада таһалгаряагүй хүдэлмэрилһэнэйнь түлөө үгтэһэн байна.

Коммунистическэ партиин, Советскэ правительствын үлэр бүриин анхаралай ороолдолгын ашаар заводой болон бусад предприятинуудай хүдэлмэришэд баян дэлгэр байдалтай болоһон, ямаршье ядарһагүйгөөр, хүхюу жаргалтайгаар ажаһуудаг болоо.

Б. Степанов.

Амжалтаа бүри арьбадхахын түлөө

Харахагүйшүүлэй Бүхэроссийска общество Бурят-Монголой таһагай ажахын-һуралсалай мастерскойн катанка дарадаг цехын коллектив үнгэрэгшэ жэлдэ эмхитэй һайнаар хүдэлмэрилөө. Тэрэнэйгээ ашаар энэ коллектив жэлэйнгээ түсэб аяар декабриин 1-дэ 122 процент дүүргэһэн байха юм. Декабрь һарынгаа даалгабари 200 процент дүүргэһэн байна.

Цехын хүдэлмэришэд Н. Н. Гошева, Л. Я. Шалин, П. И. Серебрянников ба бусад ходоодо ажалай эрхим жэшээ харуулна.

Мүнөө энэ коллектив түйлаһан амжалтануудаа бүри арьбадхахын тула шэнэ уялгануудые абаад, эршэмтэйгээр ажаллажа байна.

Б. Литвин.

Түрэлхидэй конференци болобо

Аймагай центрын клуб дотор Хэжэнгын дунда һургуулиин һурагшадай түрэлхидэй конференци һаяхан болобо. «Һургуулида ба гэр бүлэдэнь хүүгэдые хүмүүжүүлхэ тухай» асуудалаар һургуулиин директор нүхэр Балтахинов илгадхал хээбэ. Элидхэлэй һүүлээр түрэлхид Манхиров, Макарова, Обунеева, врач Матвеева, КПСС-эй аймкомой агитаци ба пропагандын таһагай хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Золтоев, аймгүйсэдкомой түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Соднов гэгшэд гэр бүлэдөө хайшан гэжэ хүгэдые хүмүүжүүлдэг тухай һанамжануудаа хэлэһэн байна.

Н. Намсараев.

Ураһһайханай самодеятельностиин аймагай харалгада бэлэдхэл

Бичурын аймагай Ново-Сретенскэ хүдөөгэй клубай ураһһайханай самодеятельностиин коллектив үнгэрэгшэ жэлдэ аймагай харалгада түрүү һуури эзэлһэн юм. Ураһһайханай самодеятельностиин коллективүүд мүнөө болохоёо байгаа харалгада бүри һайн амжалта туйлахын түлөө бэлэдхэжэ захалһаар үнинэй.

Мүнөө тэндэ драматическа, хоровой кружогууд неделидэ 3 удаа занятиинуудые үнгэрүүлнэ. Эдэ кружогуудта колхозчнигууд, багшанар хамта 27 эдэбхитэд хабаадалсана.

Ф. Михайлов.

Хоккейгээр болоһон мүрысөөн

БМАССР-эй XXV жэлэй ойн нэрэмжэтэ стадион дээрэ хоккейгээр городой түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн үнгэрһэн амаралтын үдэр болоо.

Стадионой мульһэн елүүр дээрэ ПВЗ-гэй «Локомотив» гэжэ һайндуранай спортивна общество 1-дэхи ба 2-дохи командануудай уулзалга боложо, 1-дэхи командынь хоккеистнэр нүгөөдүүлээ 20:1 гэһэн тоотойгоор шүүбэ.

Удаань «Динамо», «Звезда» гэжэ обществонуудай командануудай уулзаа. Эдэ командануудай хоорондо спортивна шанга тулалдаан боложо, мүрысөөнэй 20-дохи минутада доботологшо Шадрин («Динамо») звездагайхидай ворота руу нэгэ бүмбэгэ сохижо, нааданай тоо нээгээ. «Звездагай» командын хоккеистнэр нааданайгаа темпые шангадхажа, динамовецүүдэй ворота руу нэгэ бүмбэгэ сохижо оруулаа. Тиин мүрысөөнэй түрүүшын хахад 1:1 тоотойгоор дүүрэбэ.

Хоёрдохи хахадта «Динамо» обществын командынь мүү бөмбэгэр наадажа, «Знамя» командые 12:4 тоотойгоор шүүһэн байна.

6 очко абаһан «Динамын» командада нэгэдэхи һуури, 4 очкотой ПВЗ-гэй «Локомотивай» 1-дэхи команда — хоёрдохи, «Байкал» гэжэ командада гурбадахи һуури эзэлээ.

Е. Николаев.

Редактор Д. Л. ЛОБСАНОВ.

МҮНӨӨДЭР КИНО ТЕАТРНУУДТА

Оперо ба балетэй театрта — «Севильский Цирюльник» (20 ч.).

«ПРОГРЕСС» кинотеатрта — «Руслан и Людмила» (10 ч. 15 м.), «Испытание верности» (11 ч. 30 м., 13 ч. 45 м., 16, 18 ч. 10 м., 20 ч. 15 м. ба 22 ч. 30 м.).

«ХРОНИКА» кинотеатрта — «Мойдодыр», «Карандаш и клякса» (10 ч. 30 м., ба 11 ч. 30 м.), «Стрекоза» (12 ч. 30 м., 14 ч. 30 м., 16 ч. 30 м. 19 ч. 45 м. ба 21 ч. 45 м.), «Два матча» ба «В Ривере» (18 ч. 30 м.).

«ЭРДЭМ» кинотеатрта—«Срочное письмо» (10 ч. 30 м., 12ч. 30 м. ба 14 ч. 30м.), «Кто смеется последним» (16 ч. 30 м. 18 ч. 30 м., 20 ч. 30 м. ба 22 ч. 30 м.).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора — 46-32, заместителя редактора—32-74, отв. секретаря — 27-37, партийной жизни, сельского хозяйства — 47-59, пропаганды и переводов — 31-43, культуры и быта, промышленности — 35-11, местной информации и писем— 24-74. Для междугородных переговоров — 16.

Н—00356. Типография отдела издательств и полиграфической промышленности Министерства культуры БМАССР. Зак. № 42